

»Novi list« izhaja vsak četrtek zjutraj. — Uredništvo in uprava sta v Gorici via Mameli 5; telefon št. 308. — Poduredništvo in podružnica uprave v Trstu via Valdirivo 19/III; telefon št. 39-08. — Uradne ure vsak delavnik od 9. do 12. ure.

Novi list

Naročnina za celo leto 15 L., za pol leta 8 L., Za inozemstvo 30 L. — Trgovski oglasi po 1.— L., osmrtnice, poroke, poslana, oglasi denarnih zavodov itd. po 1.50 L. za 1 mm v stolpcu. — Mali oglasi po 50 stot. za besedo, najmanj 5 lir.

STEV. 9.

V GORICI, ČETRTEK 27. FEBRUARJA 1930.

LETO II.

Tedenski koledarček.

28. februarja, petek: Roman, opat; Antonija; Rajmund. — 1. marca, sobota: Albin (Belko), škof; Hadrijan, mučenec. — 2., nedelja: 3. predpepelnična nedelja. Simplificij, p.; Nežna (Janja). — 3., ponedeljek: Kunigunda, cesarica; Marin. — 4., torek: Pust. Kazimir; Lucij, papež. — 5., sreda: Pepelnica. Jan. Jož. od Križa; Fridrik, opat. — 6., četrtek: Perpetua in Felicitia; Evagrij, škof.

V petek dne 28. februarja je mlaj; dež in sneg.

Novice.

Delo poslanske zbornice.

Od 20. aprila, ko se je novi parlament sestal, do 31. decembra 1929. je vlada predložila poslanem v razpravo vsega skupaj 417 zakonskih načrtov. To število je zelo visoko.

Potres.

V torek smo imeli malo potresa. Ob dveh in štirideset minut sta se začutila dva močna sunka. Posebno Idrije in Ajdovci so ju dobro čutili. Slednji so kar iz hiš pobegnili.

Svobodna luka.

Reški prefekt in poslanec Bacich sta že več časa v Rimu, kjer opozarjata vlado na težavni gospodarski položaj Reke. Govori se, da bo Reka z okolico proglašena za prosto luko. To bi pomenilo, da bi se uvažalo v mesto vse blago brez carine in da bodo Rečani živeli veliko ceneje kot danes.

Trgovski sporazum

med Italijo in Romunijo sta podpisala prvi minister in romunski finančni minister Madgearu. Listi polagajo na novo pogodbo veliko gospodarsko važnost. Upajo, da bo od nove pogodbe imel tudi Trst koristi.

Vedno višje.

Do preteklega tedna se je najvišje povzpел z letalom Anglež de Havilland. Prišel je 6054 metrov visoko. Zdaj pa je dosegel prvenstvo v višinskem poletu italijanski letalec Renato Donati. Plul je 6782 metrov visoko. Zanimivo je pri tem razmišljanju to, da so se plezalci na najvišjo goro sveta Mt. Everest povzpeli še višje kot letalo.

Tožba proti Pangalosu.

7. marca bodo sodili bivšega grškega diktatorja Pangalosa in njegove tožvariše. Dolžijo jih umazanih denarjih kupčij pri neki igralnici. Razprave bodo javne.

V samoto.

V Rimu je zbudil veliko pozornosti bivši stotnik in odlikovanec dr. Vincenc d'Ischia. Odložil je posvetne časti in vstopil kot brat Pavel v domniškanski red.

Vas pod plazom.

Nad vas Bolognola v pokrajini Macerata je v petek 21. t. m. ponoči prizdel plaz, ki je porušil 11 hiš in ubil 19 ljudi. Iz razvalin so rešili med drugimi 10-letnega dečka, ki je 39 ur čepel med mrtvimi starši. Ta huda nesreča je vzbudila veliko žalosti, a tudi priklicala brzo pomoč.

Kardinal Perosi umrl.

V soboto je umrl kardinal Karl Perosi. Perosi, ki so mu že pred lanskim zaradi bolezní odrezali nogo, je postal kardinal šele l. 1926. Bil je tajnik konzistorialne kongregacije. Zdaj šteje kardinalski zbor 61 udov, in sicer 33 inozemcev in 28 Italijanov.

Obsodba znanega časnikarja.

Sodišče v Turinu je obsodilo Petra Bellija na 3 leta ječe, ker je izsilil od nekega industrijca 180.000 lir. Belli je tovarnarju zagrozil, da ga bo v svojem listu napadel, ako mu ne da denarja. Tovarnar je res dal nekaj na račun, a proti potrdilu. Piero Belli je šel na limanice in podpisal pobotnico. Tovarnar je izročil pobotnico policiji. Belli je bil takoj aretiran in izročen sodišču. — Piero Belli je dobro znan v Trstu. Bil je zadnji urednik popolnanskega lista »La Sera«. Tudi v Trstu je Belli belil lase tovarnarjem in hišnim lastnikom in še mnogim drugim, dokler ni prefektura ustavila njegovega lista.

Prava tržaška burja.

Tržaški krojači in trgovci so tožili, da je radi mile zime premalo zaslužka, in Bog jih je uslišal. Že dober teden brusi po Trstu burja, o kateri sami Tržačani pravijo, da je hujša kot tržaška. Spravila je iz izložb marsikatero volneno obleko, suknjo in plahoto. Tudi za zidarje in kleparje bo nekaj dela, a ne toliko kot lansko leto. Več streh in žlebov je šlo v zrak. Zdravniki bi tudi prejeli svoje, ko ne bi javna bolniška strežba poslovala brezplačno. Pri Sv. Jakobu je burja vrgla na tla ženo s škafo na glavi, pri cerkvi je treščila ob zid delavca, ko je čakal tramvaj. Blizu Kolonje je 65-letna Katarina Kralj iz Trebč radi burje padla tako nesrečno, da si je pretresla možgane. Peljati so jo morali v bolnišnico. Delavcu Francu Podgorniku je pri Sv. Jakobu padla na glavo zapornica. V Julijevi ulici je burja vrgla ob glavna vrata nekega vpokojenega mestnega čuvaja. Blizu mestnega vrta je radi burje padla na tla 27-letna Matilda Boletova.

Neurje.

Zadnjič smo brali, da je nevihta naredila strašno škodo v južni Italiji in na Sardiniji. Ta teden pa prihajajo poročila o velikanskih nalivih na Grškem. V glavnem mestu Atenah je bila

pravcata povodenj. Ker je odnesla voda dosti hiš, je 600 ljudi brez strehe. Par jih je tudi utonilo. Res prav muhasto vreme nam nosi letošnja zima. Saj pišejo iz Njujorka, da imajo toplote 20 stopinj nad ničlo.

Komisar goriške deželne uprave.

Na mesto odstopivšega drja Pascolija je imenovan za komisarja goriške deželne uprave g. Gino Morassi, sin znanega veletrgovca iz Gorice. V četrtek 20. t. m. je novega komisarja vmestil prefekt Dompieri, ki je poudaril, da mora deželna uprava v prvi vrsti podpirati kmetijstvo in strogo varčevati z ljudskim denarjem.

Trgovska mornarica.

»L' Agenzia di Roma« poroča, da so l. 1929. šteje jugoslovanske trgovske ladje 300 tisoč ton, dočim je pred desetimi leti trgovska mornarica obsegala le 100.000 ton. V jugoslovanskih lukah je 1927. pristalo 70.894, l. 1929. pa 85.000 ladij.

Bolezen se jih loteva...

Ruski zdravnik Semaško v neki nemški reviji prav resno razpravlja o zdravstvenem, oziroma bolnem stanju, v katerega padejo skoro vsi boljše viški mogotci. Zdravnik pravi, da se jih najprej polasti nek splošen nemir, jesti ne morejo, v želodcu jih začne tiščati, nazadnje se jih loti poapnenje žil. Vsi ti znaki izvirajo iz prevelikega in prenapornega dela.

Pijača je kriva.

Zakonca Paolin v Padovi sta 30 let živela v srečnem zakonu. Imela sta tudi odrastle otroke. Na stara leta pa je mož začel piti. V pijanosti se mu je začelo dozdevati, da mu žena ni zvesta. Nič ni pomagalo zatrjevanje žene in otrok. Pijani ljubosumnež je postal žal že tako nasilen, da so ga hoteli oddati v opazovalnico. En dan prej pa se je mož zopet opil in napadel ženo z očitki. Ta se je branila, tedaj pa je pijanec potegnil pilo in zabodel ženo v prsi. Nesrečnica je kmalu izkravela.

Diplomatova smrt.

V Beogradu je umrl nemški poslanik dr. Köster, ki se je odlično trudil za zблиžanje obeh držav. Po prepričanju je bil socialni demokrat. Svoječasno je bil tudi nemški zunanji minister. V Beogradu so nazvali po njem eno ulico.

Žrtev poklica.

V Genovi bi skoraj umrl slovit radiolog (učenjak, ki se bavi s proučevanjem radija) prof. Sciallero. Profesor je pri raziskavanju röntgenovih žarkov, ki jih ustvarja radij, opazil, da se je desna roka preveč izpostavila vplivu teh žarkov. Kljub temu pa ni prekinil svojega znanstvenega dela. Te dni so mu morali odrezati roko, da so ga oteli smrti.

Kapitalistični narodnjaki.

Ko so milijoni mož in fantov krva v veli v strelskih jarkih, so jim višji rekli, da gre za »domovino«. Kje je bila ta nemška in avstrijska domovina lepo osvetljuje tožba, ki jo je napravilo državno pravdnštvo v Lipskem proti veletovarnam kanonov in pušk, ki so last Kruppa in Thyssena. Ti dve veleindustriji, ki sta preskrbovali vojno orožje Nemčiji in Avstriji, sta med vojno silno obogateli in še dobili visoka zaslužna odlikovanja, češ da bi brez njih sodelovanja težko zadržali »sovražnika«. — Zdaj je pa prišlo na dan, da sta obe veledomoljubni tvrdki prodajali orožje tudi državam, ki so se borile proti Nemčiji.

Popis poljedelstva.

Dne 1. marca se prične uradno popisovanje poljedelstva. V to določeni organovi bodo razdelili med kmetske posestnike vprašalne pole, ki jih morajo ti izpolniti do 21. marca. Podatki ostanejo uradna tajnost in služijo izključno za statistiko. Popisovalci jih ne smejo izdati davkariji. Kdor bi ne hotel izpolniti vprašalne pole ali bi dal napačne podatke, zagreši prestoppek.

Tri goriške nesreče.

V Solkanu je avtomobil povozil 64-letnega kmeta Andreja Černeta iz Grgarja. Zlomil mu je več reber na desni strani; okreval bo v mesecu dni. — Lucija Jermolj iz Avč je padla in si zlomila desno ključnico. Ozdravela bo v 60 dneh. — V Šempetru pri Gorici je voz cestne železnice zadel 80-letno Ivano Čampa iz Renč in jo težko ranil na glavi. Ubožico so v težkem stanju prenesli v mestno bolnico.

Porast električne proizvodnje.

Italija ima malo premoga in ga mora uvažati. Pač pa ima izobilje vodnih sil, ki dajejo ceneno električno silo. Ko bodo poganjali stroje po večini italijanskih tovarn z elektriko, mesto da rabijo premog, in ko bo železnice gonila električna sila, ne bo Italija potrebovala skoro več premoga. Zato vlada in velika industrijska podjetja na vso moč hite, da izrabijo vodne sile. Od leta 1928. do 1. 1929. je električna proizvodnja narastla za 8 odstotkov.

Od vajenca do gospodarja.

V Ljubljani je umrl Peter Kozina, znani veletovarnar čevljev. Iz niča, od vajenca, se je povzpel tako daleč, da je postal eden največjih podjetnikov v Jugoslaviji. Njegovo podjetje je bilo trikrat večje nego mirenska Čevljarska zadruga.

Žalosten konec.

9. t. m. je v hotelu »Giappone« v Neaplju žalostno končala 28-letna Jožefa Bremčeva iz Lokovca. Že v mladih letih je bila sirota in šla služiti v mesto. Nazadnje je bila v velikem hotelu za prvo sobarico. Dekletu je šlo dobro. Elegantno se je oblačila, lepa je bila, dvorljivec ji ni manjkalo. Nazadnje, sama morda ni vedela kako, se je zapela v mrežo zapeljivcev. Ravnateljstvo hotela je prosila za dopust, da gre v bolnišnico. V resnici se je pa nastanila z nekim možem v hotelu, kjer je čez par dni v

silnih mukah umrla. Domov so pisali, da je bila pljučnica. Nazadnje so pa zaprli njenega zapeljivca 37-letnega Maria de Benedictis, očeta številne družine, in zdravnika, ki ji je pomagal pri splavu.

Nenavaden sunek.

Blizu postaje Henoska ne daleč od Chicaga je pretekli teden trčil brzovlak ob avto, ki je ravno v tistem hipu skušal zdirjati čez tračnice. Sunek je bil tako silen, da je vrglo vlak s tira. 11 potnikov se je ubilo, 80 jih je pa ranjenih. Ponesrečenci se še niso dobro zavedli od prve nesreče, že je od zadaj prisopil tovorni vlak, trčil ob prebrnjene vozove in se zvalil preko nasipa. Več dni bo treba, preden bodo vso goro polomljenih vozov spravili s tira.

Znanstveno predavanje.

19. t. m. je imel v bivši dvorani Trgovskega doma v Gorici znani moderni italijanski m. droslovec prof. Silvio Tissi globoko zasnovano predavanje o psihoanalizi. V kratkem bo izšlo v nemškem prevodu eno njegovih glavnih del, kjer se ugablja v slovsstvene mojstrovine Tolstega in Dostojevskega in drugih slovanskih pisateljev.

»Pro Oriente«.

Milanski list »Oriens« prinaša zelo zanimive podatke o delovanju ustanove »Pro Oriente« v Bolgariji. »Pro Oriente« si je zgradila sredi bolgarske prestolice Sofije veličastno palačo. V njej se nahajajo velika italijanska knjižnica in čitalnica, krasna dvorana za predavanja, sprejemnica in druge sobane. Tja vabijo bolgarsko razumnštvo, da spozna italijansko kulturo in dobi simpatije do Italije. »Pro Oriente« je tudi poslal skupine bolgarskih mladeničev študirat na razna italijanska vseučilišča. Ta širokoptezna organizacija se vzdržuje s prostovoljnimi prispevki za kruhke.

Skregala sta se.

V mali kneževini Monaco med južno Francosko in Italijo (tam so tudi sloveče igralnice v Monte Carlu) je nastala huda zadrega. Vladajoči princ Alojz se je skregal z ženo princezino Karlo. Ta si je zakonski prepir tako gnala k srcu, da je ušla v Italijo. Izjavila je, da se prej ne vrne domov, dokler ne spodijo princa iz kneževine. Parlament se zdaj posvetuje, ali naj ima raje kneževino brez vladarja ali vladarja brez žene.

Odlikovanja.

Vsako leto določi vlada, koliko odlikovanj se sme v tistem letu podeliti. Letos je na razpolago 1352 komend reda italijanske krone, častniških križcev 2260, vitezov pa bo lahko le 8250. Za višji red sv. Mavricija in Lazarja je dosti manj mest na razpolago.

Vroča kri.

Napolitanec Lungo Montecorvo, po poklicu uradnik, je dolgo živel v srečnem zakonu. Te dni je šla njegova žena zgodaj zjutraj na trg. V veži ji izroči vratarica pismo, naslovljeno na moža. Žena pismo odpre in v veliko presenečenje bere zaljubljene besede, ki jih neka ženska piše možu. Brž ste-

že po stopnicah, pograbi samokres z nočne omarice in ga pomeri revežu, ki je še spal, v glavo. Mož je bil koj mrtev. Nazadnje se je izkazalo, da je bilo tisto pismo le pomotoma naslovljeno na njenega moža.

PRED POSEBNIM SODIŠČEM.

Pred posebnim sodiščem v Rimu se je vršila dne 22., 24. in 25. t. m. velika razprava proti trinajstoriči kmetov iz Marezig pri Kopru. Obtoženi so, da so do 1. 1929. pripadali tajni komunistični stranki, da so vršili nasilno protidržavno propagando in nekateri, da so ubili fašista Kavalića. Listi jih označujejo za slovanske komuniste. Od 13 jih sedi pred sodnim stolom sedem, in sicer: Franc Ferman, Marij Musenič, Ernest Vatovac, Venceslav Kocjančič, Albert Kermac, Jožef Lovrečič in Jožef Vergan. Ostala šestorica, med njimi glavni obtoženci: Rudolf Marsič, Ivan Dobrinja, Anton in Ivan Koderin, Ivan in Mirko Marsič, je zbežala preko državne meje. Prvi dan so bili izprašani navzoči obtoženci, ki so vsi zanikali resničnost obtožbe. V ponedeljek so bile zaslišane številne priče, ki so opisovale zločinsko delovanje obtožencev. Takratni policijski komisar v Kopru, poročnik orožnikov, orožniški maršal, politični tajnik fašistovske stranke in drugi so podali za obtožence zelo obremenilne izjave. Poudarili so, da vlada sedaj po aretacijah obtožencev v Marezigah in okolici najvzornejši mir. Po govoru državnega pravdnika, ki je predlagal za obtožence kazni od 4 do 30 let težke ječe, so v torek govorili branitelji in je bila izrečena obsodba: Dobili so: Rudolf Marsič 20 let, Ivan Dobrinja 19 let, Anton in Ivan Koderin in Ivan Marsič po 10 let, Ernest Vatovec 4, Franc Jerman, Marij Muselič, Venceslav Kocjančič, Albert Kermac in Jožef Lovrečič po 3 leta. Oproščena sta bila Jožef Vergan in Miroslav Marsič.

Druga skupina.

V sredo dne 26. t. m. so stali pred posebnim sodiščem Franc Drole iz Porezna, Franc Golob iz Grahovega in Ignacij Sturm iz Kneže. Štirje drugi obtoženci iz te skupine, in sicer Albert Rejec iz Gorice, Julij Torkar iz Podbrda, Slavko Jelinčič in Aleksander Furlan, oba iz Gorice, so zbežali in niso bili prisotni. Obtoženi so, da so širili prepovedano, protitalijansko časopisje in pripadali tajni organizaciji, ki je imela namen vršiti protidržavno gibanje in izdajati tudi vojaške tajnosti. V noči 19. dec. 1928. so na cesti med Grahovom in Hudojužno orožniki ustavili Franceta Droleta in našli pri njem nahrbtnik, poln prepovedanih časopisov. Drole je imel tudi samokres brez orožnega lista. Delna njegova izpoved in nadaljnja preiskava je dovedla do aretacije Goloba in Sturma, ostali so pobegnili. O izidu razprave bomo poročali prihodnjič.

Zdravnik

dr. Simoniti sprejema od 1. marca dalje na Travniku v novem stanovanju nasproti gostilne Fiegel. Opozarjamo na današnji oglas.

Kako je s politiko.

SPOMENICA ITALIJE.

Zunanji minister Grandi je predložil zborovanju v Londonu že napovedano spomenico o pomorskih zahtevah Italije. Spomenico je izročil tudi inozemskim časnikarjem ter poudaril, da ne vsebuje v bistvu nič novega. V njej so obrazložene misli, ki jih je že davno razglasil načelnik vlade Mussolini, ko je rekel, da je Italija pripravljena znižati svoje vojno brodogradnje tudi na najnižjo mero, ako ne dobi nobena druga država na evropski celini večje mornarice nego Italija. Zemljepisni položaj Italije je zelo neugoden. Njen obstanek zavisi od dovoza blaga iz tujine, ki prihaja za tri četrtine iz prekomorskih držav. Potrebnosti se prevažajo v Italijo po negotovih morskih cestah, ki stoje pod nadzorstvom tujih držav. Ker nima Italija izven Sredozemskega morja nobenega pomorskega oporišča, je zanjo še bolj težko ščititi lastno trgovsko mornarico na oceanih. Pri Italiji gre torej za sam obstanek in ne le za obrambo daljnih dežel, ki stoje pod njeno oblastjo ali njenim vplivom. Razen tega je Italija podpisala pogodbo v Locarnu in prevzela v njej obremenjevanje Anglijo dolžnost, da brani v slučaju nemškega napada Francijo, to se pravi evropski mir.

Italija je kljub tem večjim potrebam voljna sprejeti za svoje vojno brodogradnje številke, ki se priznajo najbolj oboroženi državi v Evropi. Pod tem pogojem je Italija pripravljena glasovati za kakršnokoli znižanje vojnih mornaric. Kelloggov dogovor, v katerem so skoro vse države na svetu obsodile vojno kot sredstvo narodne politike, pogodba v Locarnu in Zveza narodov nudijo dovolj jamstva proti vojni, da se sedaj lahko začne počasno razoroževanje. Italija si ne more misliti, da bi mogla izbruhniti vojna med njo in katerokoli državo, zastopano na londonskem zborovanju, ali pa tudi državo, ki na zborovanju ni zastopana.

Sedem točk.

Na pomorski konferenci v Washingtonu je Italija dobila leta 1922. pravico, da zgradi 175 tisoč ton velikih bojnih ladij; v resnici je pa med tem časom od 10 velikih bojnih ladij, ki jih je takrat imela, črtala kar 6, tako da jih poseduje danes le še štiri. Italija predlaga vsem ostalim velesilam, da se tudi one prostovoljno odpovedo zidavi morskim orjakov, ki bi jih po določenih konferencah v Washingtonu lahko zgradile v letih 1931. do 1936. Obvežejo naj se, da bodo zidale šele po 1936.

Sicer pa je Italija — pravi spomenica — pripravljena glasovati tudi za to, da se morski velikani sploh odpravijo.

Moderne mornarice so uvedle po vojni tudi posebne ladje za prevažanje letal, ki jih imenujejo nosilce letal. Zborovanje v Washingtonu je

leta 1922. priznalo Italiji in Franciji, da smeta zgraditi vsaka po 60.000 ton takih brodov. Spomenica ministra Grandija izjavlja, da je Italija pripravljena znižati tebe ladij znižati, ako ne bo nobena druga država v Evropi prekosila italijanskega števila.

V četrti točki govori spomenica o tistih ladjah, ki jih konferenca v Washingtonu leta 1922. ni vpoštevala, temveč prepustila vsaki državi, da jih zgradi po svoji potrebi, kolikor jih hoče. Tega svobodnega brodogradnje želi imeti Italija toliko kolikor najbolj oborožena država v Evropi, to se pravi Francija.

Sem spadajo tudi podmornice, ki jih ima Francija 99, Italija 57, Anglija 63. Italija hoče imeti toliko podmornic kolikor najbolj oborožena država na evropski celini.

Če je potrebno, bo glasovala pa tudi za popolno prepoved podmorskih čolnov.

Končno izjavlja še spomenica, da je Italija pripravljena javiti vsaj 6 mesecev, predno spusti v morje novo bojno ladjo, drugim državam njene gradbene posebnosti in pa glavno orožje, s katerim je brod opremljen.

Angleški in francoski glasovi.

Spomenica Italije vsebuje sicer že znana načela italijanske pomorske politike, vzbudila pa je vendar veliko pozornost v mednarodni politični javnosti. Večina angleškega in ameriškega časopisja je potegnila z Italijo in napada Francoze radi njih nepopravljivosti. Časniki izražajo bojazen, da se bo pomorsko zborovanje v Londonu radi tega razbilo. Dopisnik nemškega dnevnika »Germania« trdi, da gre vsa taktika Francozov za tem, da razbijejo angleško-amerikanski sporazum, ki sta ga lansko leto sklenila Mac Donald in ameriški predsednik Hoover. Angleži so v tem sporazumu priznali Amerikancem enakost na morju. Glede Evrope se drže pa slej ko prej svojega starega načela, da mora njih brodogradnje biti kos združenima mornaricama dveh najmočnejših evropskih držav. Angleži hočejo torej imeti brodogradnje, ki bi bilo vsaj tako veliko kakor francosko in italijansko skupaj. Ker sta si Amerika in Anglija priznali druga drugi 1 milijon 250 tisoč ton veliko brodogradnje, bi francoska in italijanska mornarica, ako naj bo Velika Britanija kos obema, ne smeli presegati tega števila. Francozi zahtevajo pa zase, kakor smo zadnjič pisali, nič manj ko 724 tisoč ton, to se pravi 60 od sto angleške mornarice. Ako dobi ravno toliko Italija, se vsi angleški računski prevržejo, in Anglija bo prisiljena, da gradi več, nego je Amerikancem obljubila. S tem se angleško-amerikanski sporazum podere, kakor se je radi protestov Amerike podrl francosko-angleški iz leta 1928. Tako se hočejo Francozi maščevati nad Amerikanci.

Francozi bodo sicer, če je treba, po-

pustili, a zahtevali v zameno druge važne ugodnosti, ki jih pa Angleži ne marajo dati.

Spomenico ministra Grandija je francoski tisk, kakor je bilo pričakovati, odklonil.

Nova vlada.

Časniki skoro vseh strank pravijo, da mora Francija vztrajati pri svojih zahtevah in da ne sme priznati Italiji enakosti na morju. Sitno je bilo za Francoze, da je njih vlada padla ravno v trenutku, ko je Grandi predložil spomenico. Obstajala je nevarnost, da se bodo zastopniki drugih velesil pogajali v odsotnosti Francozov in postavili Francijo pred dovršen sporazum. Da se to prepreči, so v Parizu sestavili že po par dneh novo vlado, kateri je sodeloval voditelj radikalno-socialistične stranke Chautemps (Šotán). Novi prvi minister je izjavil, da bo Tardieujevo politiko v Londonu nadaljeval in se že odpravil na pomorsko konferenco, ko je francoska zbornica tudi njega vrgla. Nova vlada je živela vsega 96 ur. Naslednik bo najbrž Tardieu.

Iz vsega se vidi, da bo francoska politika v Londonu ostala nespremenjena. O izidu konference sodijo Angleži slabo.

List »New Statsman« (Nju Steimen) pravi, da ležijo po objavi italijanske spomenice sedaj vse karte odprte na mizi. Posamezne vlade so odkrile svoje načrte. Vse govore sicer, da ne marajo vojne, toda ena zahteva velike bojne ladje, druga se noče odpovedati podmornicam, tretja (Japonska, ured.) hoče imeti 70 od sto ameriške, oziroma angleške mornarice in tako dalje. Če pojdejo stvari v tej smeri naprej, se bo to razorožitveno zborovanje končalo prav gotovo z novim oboroževanjem in zgrešilo tako svoj namen.

ZA VERSKO SVOBODO V RUSIJI.

Ze pred mesecem dni, dne 23. januarja, smo poročali o boju proti veri v Rusiji, in sicer izključno na podlagi sovjetskih listov in knjig. Protiverski boj sovjetov tako hudo pritiska na podložno rusko ljudstvo, da takega moderna zgodovina še ni videla. Pri tem moramo točno razločevati med sovjetskimi zakoni in dejanskim življenjem. Ustava Zveze sovjetskih socialističnih republik zagotavlja versko svobodo, določajoč, »da je vsakemu državljanu svobodno, da se priznava h kateremu koli obstoječemu verstvu ali pa k nobenemu. Vera je zasebna stvar. Krajevnim upravnim oblastvom je prepovedano, izdajati naredbe, s katerimi bi kakorkoli ovirali versko svobodo.« Tako se glasi lepi paragraf sovjetske ustave, ki zagotavlja državljanom versko svobodo.

Toda obstoječe še drugi, bolj živi in resnični zakoni sovjetov, ki versko svobodo — kljub lepemu paragrafu državne ustave — hudo tlačijo. Obstoji zakon, da se otrok do 18. leta ne sme poučevati v verskem nauku. Kdor uči otroke moliti, kdor jih vodi

v cerkev k službi božji, se kaznuje z ječo. To je res krasna svoboda!

Letos se izdali zakon, da se po letu 1931. ne bo smela zidati nobena nova stavba v bogoslužne namene. Prepo vedano je zidati cerkve, samostane, zavode, cerkvene bolnišnice, sirotišnice in sploh vsako stavbo, ki bi služila Cerkvi v nje namene. Tudi ta zakon bije ustavi v obraz in kaže, da je lepi paragraf o verski svobodi le prazna beseda, namenjena za razširjanje komunizma po svetu. Tako se torej z zakoni tepta verska svoboda ruskega ljudstva.

Še bolj živo kot v zakonih pa se kaže preganjanje vere v vsakdanjem življenju. Naj govore dejstva, ki so uradno izpričana po samem sovjetskem časopisju. Iz njihovih ust smo pobrali te besede in jih navajamo:

V zadnjih treh mesecih so boljše viki zaprli 200 sinagog in mošej ter 980 krščanskih cerkva. Spremenili so jih v komunistične bralnice, kine, gledišča, ljudske odre. To spremembo so seveda izvršila komunistična oblastva. Ta oblastva tudi zahtevajo, da mora vsak učitelj učiti otroke, da ni Boga, da je vera strup itd.; učitelj, ki ga zlotijo, da je veren, izgubi službo. To velja za vse uradnike sovjetske države. Kdor je za Boga, izgubi kruh. V sovjetskem časopisju se stalno požudarja, da so le brezbožneži politično zanesljivi. Oblastniki tudi nič ne tajijo, da hočejo zatreti vsako vero. Znani prosvetni komisar (minister) Lunačarskij je napisal v »Pravdi«: »Z zadovoljstvom sem čital v časopisu izseljencev, da hoče znani kulturni peklensček Lunačarskij ruskim otrokom vzeti vero. Z zadovoljstvom izjavljam, da hočem res s prav peklenko naslado izruvat verski plevel iz naših polj in vrtov.«

Ves boj proti veri vodi komunistična stranka, ki je za to ustanovila posebno društvo »Brezbožnik«. Po vseh državnih ustanovah, glediščih, šolah, kinih, radiju, podjetjih, povsod morajo komunisti vršiti protiversko propagando. Pri lanskem čiščenju stranke so komuniste, ki so se cerkveno

poročili, izključili iz stranke. Ker morejo biti le organizirani komunisti na važnejših javnih mestih, je komunist, ki so ga zasačili, da je veren, izgubil službo, s službo tudi polovico nakaznic za kruh, sladkor in druga živila... Veren delavec je v sovjetski državi politično sumljiv, zato ima manjšo plačo in manj živil zase in za družino. To je res vzorna verska svoboda!

O božiču 1929. je bilo v ječah 97 pravoslavniških škofov, v izgnanstvu na Soloveckih otokih pa 105 škofov in na tisoče duhovnikov. Da škofje in duhovniki niso bili zaprti radi zločinov, ampak zavoljo verskega delovanja — to se razume. To je verska svoboda, ki jo obljublja lepi paragraf sovjetske ustave!

Komunistična stranka razglša, da mora v petih letih — v »kulturni pektorki« — izginiti Bog iz Rusije, izginiti iz kolektivnih podjetij! Za ta smoter na vse moči delajo med mladino. Organizirali so »rdeče pionirje«, dečke in deklice od 7.—16. leta, ki jih je 1.900.000 ter »komsomolce« od 16. do 20. leta, ki jih štejejo 2 milijona in pol. V te velikanske množice mladine boljše viki brizgajo sovraštvo do vere, do Boga, do cerkve.

Ta dejstva pričajo, kako sovjetska država z zakoni in po oblastnikih preganja versko svobodo, kako komunistična stranka s silo in zastrupljanjem mladine hoče uničiti vero v ruskem ljudstvu, ki ječi pod jarmom diktature.

Slovesen protest papeža.

Proti temu nasilnemu preganjanju vere v Rusiji se je dvignil poglavar katoliške cerkve in je v posebnem pismu dne 10. t. m. slovesno ugovarjal zločinskemu delovanju boljše vizmata ter pozval vernike vsega sveta, naj dne 19. marca skupaj z njim molijo za krščansko ljudstvo v Rusiji. Papežev ugovor je vzbudil po vsem svetu silen odmev. Proti divjemu preganjanju kristjanov v Rusiji so slovesno nastopili tudi škofje Anglikanske cerkve, škofje Srbske pravoslavne cerkve, sinod grškega pravoslavja, Evangelska zveza v Nemčiji. Vse velike

krščanske veroizpovedi so se v bratski edinosti zavzele za milijone trpečih kristjanov v Rusiji. Posebno visoko je zavalovala ogorčenje v vrstah angleškega delavstva, ki je sicer socialistično, a prežeto z globoko verostjo in silno zavzeto za popolno versko svobodo.

Boljševskim mogočnikom ta odpor ni bil nič všeč. Zato so objavili v odgovor na papežev protest pismo pravoslavnega metropolita Sergeja, ki taji, da bi se vera in cerkev v Rusiji preganjala. Izjavo so podpisali še štirje drugi škofje. Po zanesljivih poročilih iz Rusije je prišlo na dan, da so sovjetski oblastniki to izjavo škofom izsilili. Predložili so škofom že spisano izjavo in zahtevali, da jo podpišejo, sicer da bodo izgnali vse pravoslavne škofove na strašne Solovečke otoke in zaprli vsa svetišča. Da odvrnejo od Cerkve še večje zlo, so škofje izjavo podpisali, kakor jim je bila predložena. Ta potvorjena in z grožnjami izsiljena izjava pač dokazuje le to, da se boljše viki poslužijo vsakega, še tako nagnusnega sredstva, če gre za boj zoper vero.

Zaprte cerkve, protiverski zakoni, katoliški in pravoslavni škofje in duhovniki v izgnanstvu na otokih in po ječah, delavci in kmetje, preganjani radi svoje vere, vzdihovanje milijonov vernih mater, ki jim komunistično brezverstvo trga otroke iz družin in jih zastruplja — to so pač žive in nepobitne priče velikanske barbarske borbe, ki jo vodi boljše vizmata proti vernemu ruskemu ljudstvu.

Zlato nagrado:

zlat prstan z lepim kamnom dobi brezplačno brez izjeme vsak, kdor zbere 200 listkov, ki so priloženi vsem po ¼ kg težkim paketom jajčnih tešenin »PEKATETE«.

Darovi.

Za »Sirotišče«: Volilo blagopok. Alojzija Širca 100 L, veleč. g. Franc Klanjšček 150 L, veleč. g. Ciril Zamar 30 L. — Srčna hvala!

V. J. Križanovska:

KRALJICA HATASU.

Roman iz življenja starih Egipčanov.

Menovo obličje je zadobilo ledeno mrzel izraz.

»Gotovo si zblaznel,« je rekel zaničljivo. »Zahtevaš pojasnila o stvari, ki se te ne tiče. Hartatef je neizmerno bogat. Poglej to ogrlico iz safirov in biserov; že to je premoženje, ki ga je daroval svoji nevesti. Po svojem položaju te daleč presega, tako da je Nejta sama spoznala, da takega ženina ni mogoče odbiti. Upam, da ti to pojasnilo zadostuje.«

Nejta je s plamtečim pogledom prisostvovala sporu obeh mož. Pri poslednjih bratovih besedah ji je obličje zaplalo.

»To si upaš trditi, nesramni lažnivec, ko se moram žrtvovati zaradi tvoje časti! Glej, kako cenim dar tega zopernega človeka!«

Raztrgala je safirno ogrlico s tako močjo, da so se obodci razpustili in kamni raztresli po tleh.

»Veruj mi, Keniamun,« je rekla, tresoč se od ogor-

čenja, »da se žrtvujem, toda ne zaradi zlata. Zaničuj me, če hočeš, toda več ti ne morem povedati.«

»Verujem ti in te pomilujem. Kar se tiče Mene, mu ne bom nasprotnik, toda nikoli mu ne pozabim te ure,« je rekel Keniamun in odšel.

Ko sta ostala sama, je Mena srdito rekel sestri:

»Brezumnica, nas vse boš uničila. Kdo ve, kakšne sumnje je zbudila tvoja klepetavost v tem spletkarju? In kaj si napravila z ogrlico? Kaj poreče Hartatef?«

»Kar mu drago! Le poberi odlomke in dodaj jih k onemu delu, ki si ga prejel za mumijo našega očeta, brezvestni sin, sramota našega rodu,« je rekla Nejta zaničljivo.

Toda Mena se je že pomiril.

»Ko te slišim tako govoriti, bi rekel, da sem sam zastavil mumijo,« je odvrnil in prekrizal roke. »V tej zadevi mi je Pagir rade volje pomagal. Morda bi tega sploh ne bili napravili, da se ni Hartatef v tebe zagledal. Plačal bi rad, samo da bi te dobil. Mumijo odkupimo, pa nas ne bo stala obročka srebra, ti pa postaneš ena izmed najbogatejših in najimenitnejših žena v Tebah. To je zares velika nesreča!«

Nejta ni nič odgovorila. Dobro je poznala sebičnost svojega brata, toda takšen se pred njo še ni po-

Glas naših pastirjev.

Knez in nadškof goriški dr. Frančišek Borja Sedej je izdal pastirski list, v katerem razlaga vernikom katoliški nauk o družini in vzgojevanju otrok. Iz lepega lista prinašamo dva pomembna odlomka:

Družina in krščanski nauk.

»Prvo naravno in potrebno ozračje pri vzgoji — tako piše sv. oče — je družina, ki je nalašč za to poklicana od Stvarnika. Zatorej je navadno ona vzgoja bolj uspešna in trajna, ki se dobiva v dobro urejeni in disciplinirani krščanski družini, in ta je tem bolj uspešna, čim bolj jasno in stanovitno sije dober vzgled staršev.

Zares, otrok čišla in ljubi svoje roditelje že po naravi in se ravna v vseh rečeh po njihovem vzgledu. Vsako dejanje očetovo ali materino jim je ravnilo, vsaka beseda resnica. Zato pa postanejo navadno otroci taki, kakor so njihovi starši in vzgojevatelji. Jabolko ne pade daleč od drevesa. Zato je sveta dolžnost krščanskih mater, da otroke že v prvih letih vodijo h Kristusu, da jih učijo moliti, da jim pripovedujejo kaj o Bogu stvarniku in o Jezusu, našem Odrešeniku, da jih učijo varovati se greha itd. Slavni Ketteler, škof mogunski, je zapisal te velevažne besede: »Vzgoja mladine na kolenih materinih in v šoli do prvega obhajila navadno odloča o časnih in večni sreči otrok«.

Ob tej priliki opozarjam starše, da morajo po vesti in po cerkvenih predpisih redno pošiljati otroke h krščanskemu nauku v župnijske šole, drugače ne dobe spovedne odveze, zakaj krščanski nauk je podlaga vse vzgoje, modrosti in sreče, ker je božja beseda.

Besede le mičejo, zgledi vlečejo.

Sv. oče Pij XI. naglašja v svoji okrožnici o vzgoji mladine dober vzgled staršev in domačinov. In res! Besede le mičejo, zgledi vlečejo. Ljudje verujejo bolj svojim očem ko ušesom.

kazal. Še nikdar se ni čutila tako siroto. Nihče se ni zanimal za njeno bodočnost in srečo.

Kakor v snu je šla k stopnicam. Mena pa je pokleknil na tla ter skrbno zbral vse zlate odlomke ogrlice. Nejta je odšla v svojo sobo.

Ko je stopila na hodnik, se je srečala s Hartatefom, ki jo je iskal. Ostremu očesu mladega Egipčana ni ušlo, da nima Nejta na vratu več njegove ogrlice.

»Kam gre moja zala nevesta?« je vprašal in se sklonil k njej. »Zakaj si tako blede in potrta, Nejta? Kje je ogrlica, ki si jo imela pri obedu? Ali je bila pretežka?«

»Da in ne. Odlomke ogrlice najdeš na tleh terase. Raztrgala sem jo.« je pristavila s temnim glasom, »ker me je Mena vpričo Keniamuna obdolžil, da sem se ti prodala za ogrlico in za tvoje bogastvo. Da jima dokažem, kako cenim tvoje darove, sem raztrgala nakit na kose. Ponavljam ti: rajši bi imela okrog vratu gada kakor tvoje safire in bisere!«

Hartatef je zmajal z glavo.

»Mena je tepec. Ni prav, da polagaš toliko važnost na njegovo klepetanje in da zaradi tega kvariš dragoceno reč. Sicer pa se da ogrlica popraviti. Imam pa še drugo, ki ni nič manj lepa. To si nadeneš, ko te jeza

Okrožje in ozračje, v katerem živi otrok, vpliva močno na njegovo vzgojo in značajnost. Prašam, zakaj je ono dekle tako lahkomišelnost, nečimerno, posvetno? Zato ker ji mati prigovarja, naj se lepo oblači, v javnosti kaže in prilizuje, da dobi ženina. Zakaj so oni dečki tako razposajeni, tako hladni za božjo službo, za prejem sv. zakramentov? Zato ker doma zabavljajo zoper Cerkev in njene služabnike, zoper cerkvene družbe in bratovščine, ker čitajo vpričo otrok slabe časnike in knjige, ali jedo meso ob postnih dnevih. Ni čuda, da v tako okuženem ozračju ne more vzrasti nobeno dobro drevo. Kaj poreče takim staršem naš božji Zveličar ob poslednji sodbi.

Poleg dobrega vzgleda morajo starši in vzgojevatelji tudi svoje otroke in učence nadzorovati. Ni dovolj, da se vsejejo v mlada srca krščanski nauki, treba je tudi skrbno čuvati, da sovražnik ne priseje ljulike, ki rast dobrega semena zavira ali celo zamori. Nadzorovati pa je treba otroke že v nežni mladosti, da se spoznajo njih dobra in slaba nagnjenja, njih razvijajoče se strasti, katere je treba o pravem času uravnati.

O katoliškem programu.

Tržaški škof dr. A. Fogar je izdal globokoumno pastirsko pismo »o katoliškem programu«, iz katerega prinašamo odlomek o nacionalizmu: Nekateri pravijo, da se katolicizem in cerkev v zadnjih svetovnih krizah ni sta obnesla. To pa ni res! Če se namreč kako rešilno sredstvo splošno ni uporabilo, temveč zanemarilo ali celo zavrglo, se ne sme trditi, da se to sredstvo ni obneslo. Kaj takega bi se smelo trditi le, če se je zdravilo pravilno rabilo, pa vendar ni dobro učinkovalo. Cerkevni katolicizem s svojimi nauki, postavami in zveličavnimi sredstvi se je vedno in povsod blagodejno obnesel. Niso se pa obnesli narodi, ki se

upajo imenovati se katoliške, pa nimajo poguma biti res katoliški v polnem pomenu besede in so morali radi tega trpeti hude posledice. Svetovno krizo je povzročilo žalostno dejstvo, da so narodi pozabili Kristusov načrt: »ena sama čreda in en sam pastir«. Cerkev si želi eno samo družino narodov, v kateri bi posamezni narodi in jeziki bivali bratsko skupaj.

To, česar protestantstvo ni še dovršilo, skuša dovršiti moderni pretirani nacionalizem. Katoliška zamisel o edini, nerazdeljivi družini narodov z enim samim Očetom v nebesih in z enim samim pastirjem, papežem, na zemlji, krog katerega bi naj bili posamezni narodi kot sinovi in bratje, ta zamisel gineva vedno bolj v zavesti narodov. Neka sredobežna moč narodov hoče zmagati nad privlačno silo Cerkve. Strahotno je število tistih, ki so najprej Francozi, Nemci, Italijani, Slovani in potem še le v drugi ali tretji vrsti katoličani. Kedaj bo več sloge med državami in kedaj se bodo dosledno zboljšale svetovne gospodarske razmere? To se bo zgodilo tedaj, ko bo katoliška ideja pobratimstva med narodi zmagala nad modernim pretiranim nacionalizmom in bo krščanska privlačna sila večja kot sredobežna paganska sila; z drugo besedo, kadar se bo zopet mislilo najprej katoliško, kakor to Bog zahteva, potem še le narodno. Kdor tega ne umeva, bo sicer lahko pristen Francoz, Nemec, Italijan, Slovan, nikakor pa pristen katoličan.

Natečaj.

Ministrski odlok razpisuje izpite za sprejem gojencev v službo javne varnosti (policije). Na razpolago je 150 mest. Prošnje je treba vložiti do 30. aprila t. l. Pojasnila daje kabinetna pisarna na prefekturi.

Do istega dne je treba vložiti tudi prošnje za policijske uradnike. Teh mest je 80 na razpolago. Zahtevajo se dovršeni pravni ali njim sorodni nauki.

NASLOV »NOVEGA LISTA« JE:
»Novi list«, Gorizia, via Mameli 5.
Ni treba dodajati ničesar drugega.

mine. Nadeneš si jo,« je ponovil s poudarkom, ko je videl, da je Nejta odkimala z glavo, »kajti ženske hočejo biti lepe.«

»Za kdaj si določil poroko?« ga je deklica naglo prekinila.

»Za tri mesece bo moja palača pripravljena za tvoj sprejem.«

»Dobro. Toda do onega usodnega dne te prosim, da me ne nadleguješ s svojo navzočnostjo. Odpočiti si hočem in uživati zadnje dneve prostosti.«

»Bodi vendar razumna, Nejta. Ne bom te vznemirjal, vendar pa bom prihajal in ti pošiljal rože in darove, ker nečem, da bi me smatrali za skopuha. Svet ne bo zvedel,« je nadaljeval Hartatef mirno, »kako drago me staneš. Odkupnina tastove mumije ni malenkost.«

Nejta ni nič odgovorila. Obrnila se je in odbrzela.

IV.

Iskanje resnice.

Ne meneč se za to, kaj poreko, je Keniamun takoj ostavil Pagirovo palačo. Srd in strastna želja po maščevanju sta prevzela vse njegovo bistvo. Predno pa bi kaj

Kaj nam pišejo z dežele?

Iz Reške doline.

Padež. — (Smrtna nesreča.) — 14. t. m. je šel iz Padeža v Volosko 72-letni posestnik in mlinar Straus Jožef po opravkih. Na cesti pri Šapjanah je moža do smrti povozil neki tržaški avto. Preden je prišel Zeleni križ iz Trsta, je ponesrečenec izdihnil. Pokopali so ga v Brezovici.

Vatovlje. — (Slovo dušnega pastirja.) — 12. t. m. se je poslovil od nas č. g. Milan Kuret. Stopil bo v pokoj in bo menda opravljal službo božjo v neki kraški vasi, če mu bo zdravje dopuščalo. Odhajajočega dušnega pastirja smo imeli prav radi. Poleg naše kaplanije je upravljal še Baroko in Kozjane. Sedaj bo treba romati po poldrugo uro daleč k maši. Bojimo se, da bomo dolgo časa brez duhovnika.

Gor. Zemon. — (Lahkovernost pa takal) — K nam je prišla vedeževalka. Imela je dosti uspeha v obliki klobas in liric. Lahkovernim dekletom je pa pustila nado na lepega in bogatega ženina. Mladi svet se joče, da ni nič plesov in pustnih norij. No, pa ne bo treba na pepelnico muca pestovati.

Kal. — (Potreben tečaj.) — Čudno je, da smo sedaj zopet brez vode. Vodovod iz Gor. Košane je pokvarjen. Prosimo, da se na občini malo zganejo. — 16. t. m. smo zaključili gospodarski tečaj. Vsa hvala gosp. učitelju. Uspeh tečaja se že kaže.

Iz Brd.

Kojsko. — (Elektrika.) — Od marsikod čitamo, kako se hvalijo, da imajo električno luč. Drugi upajo, da jo bodo v kratkem imeli, ali se pritožujejo, da jim je bila obljubljena, pa da je od nikoder ni. Med temi smo tudi mi v Kojskem. Ze pred par leti nam je bila obljubljena in že dvakrat so šteli, koliko luči si bo vsak naročil. Pri tem je ostalo. Ne bi se zmislili se-

sklenil, je hotel vedeti za resnični vzrok, ki je tako naglo izzval Nejtino odločitev.

Hkrati mu je šinila v glavo neka misel.

— »Kako da mi ni to prej prišlo na um?« je dejal šepetaje. »Ona mora vse vedeti. Za zlato izda tudi Ozi-risove¹⁾ tajnosti.«

Z zadovoljnim usmevom je odpel s svoje obleke zlato zaponko ter jo shranil za pas. Nato se je brzih korakov napotil k bregu Nila. Tam je najel čoln in se dal peljati v oddaljeno predmestje, ki je stalo blizu tujskega oddelka. V tem kraju, ki ni užival dobrega slovesa, je živel tista, ki jo je iskal.

Ko je čoln pristal, je Keniamun spretno skočil na breg. Veslačem je velel, naj ga počakajo. Nato je izginil v ozke ulice. Čez nekaj minut hođa je stopil na dvorišče, v čigar ozadju se je dvigala velika stavba. Vpitje, petje in mešanica sirovih, hreščočih glasov se je razlegala v notranjosti.

Keniamun je ne glede na ta hrum stopil v dolgo in veliko dvorano, ki je bila razsvetljena z bakljami, dasi je bil dan. Goste saje so pokrivalo strop in stene dvorane. Okrog velike, s klopni obdane mize se je gnetla

daj na elektriko, ko bi ne videli v Gorico grede, da jo napeljujejo po Oslavju. Če bo hodila tako hitro kakor iz Pevme v Oslavije, bomo še lepo vrsto let čakali. Najbrže se klancev boji.

Hum pri Kojskem. — (Berj »Nove postave« v 8. št.) — Marsikateri posestnik pri nas in tudi v Cerovem ter drugod po Brdih mora seči v žep, če je kaj notri, in plačati tisočake po bankah, ker je bil nekemu »posštenjaku za poroka. Omenjeni je bil zbral 25 porokov, ki bodo morali plačati skupaj kakih 120 tisoč. Marsikateriga poroka bo spravila ta stvar skoro na boben. Lepe reči.

Gor. Cerovo. — Naš cerkvenj zbor se je za polovico prenovil. Novi glasovi obetajo biti dobri. — Kljub slabim vinski ceni naši vinogradniki kar tekmujejo, kdo bo nasadil več trt. Ali bi ne bilo dobro tudi malo na sadjarstvo pogledati? Dosti gospodarjev se že poslužuje umetnih gnojil, dosti je pa še med nami starokopitnežev.

Podsabotin. — (Mismo mil) — Gostilne, kjer bi pela harmonika, nimamo. Kljub temu se nočemo o pustu pusto držati. Po svoje se zabavamo, da nam ni dolg čas. Kregamo se med seboj. Marmurje se jezi na Podsenico. Podsenica in Marmurje gledata grdo na soseda sv. Miklavža. Ti pa kažejo pest vsem skupaj. Vsak zase, vsi skupaj pa proti duhovniku in mežnarju. Ko bomo ta dva naučili reda v cerkvi, ne bomo prizanesli niti nemarnim strežnikom. Mi ukažemo, pa je »fertig!« Tako smo sklenili za ta pust.

Iz goriške okolice.

Ajševica. — (Smrt — Čudna bolezen.) — Zopet je legla v grob mlada žrtev 16-letna Angela Mervičeva. Pred njo sta šla mlada Slavica Mladovanova in Mirko Komel. N. p. v m.! — Mladine se preveč polašča pustna bolezen: srbečica na petah. Zdravijo jo prav korenito.

Iz Gor.

Tolmin in okolica. — (Novi grobovi. — Ogenj. — Poroke. — Prošnjaja.) — V prvi polovici meseca februarja sta umrli Eliza Kersnikova roj. Sovdat iz Tolmina in Marija Jarčeva iz Poljubinja. V petek pa je umrla v Poljubinju Marija Janež (p. d. Zinakova). N. v m. p.! — V sredo 19. t. m. je v šolskem poslopju na Piroli pri Čadrgu nastal ogenj. Veter je raznesel z ognjišča žerjavico po sobi in so se vžgala tla. Škodo cenijo približno na 6000 lir. — Ta teden sta bili pri nas dve poroki; prvi par je bil iz Praprotnega in drugi iz Poljubinja. Še ena poroka bo bajè pred pustom in tudi ta le iz okolice. Tolminci so se pa res ustrašili zakonskega jarma in vse kaže, da bodo morali letos »vleči ploho«. Pred časom sta zakonca Skočir — Melinc iz Dolj obhajala zlato poroko. Kako redek družinski praznik! — Nekje na Postojnskem ali Vipavskem se nahaja Jakob Gabršček (p. d. Balančev) iz Gaberij pri Tolminu št. 14; ker pa njegovi domači ne vejo natančno, kje biva, prosijo tistega, ki bi ga poznal, da mu sporoči, naj se vrne domov radi važnih zadev, ki se njega tičejo. (Sam namreč ne zna čitati, zato se obračamo do tistih, ki ga poznajo.)

Gor. Tribuša. — (Divja zverjad.) — K nam je priromala čudna divjačina. Po vseh gozdovih se vidijo divji prašiči. Kmetje se boje, da jim bodo delali po polju veliko škodo. — V teku enega meseca sta pri nas zapustili ta svet dve ženski. Obe sta se imele novali Marija Hvala. — N. p. v m.!

Vrata pri Čepovanu. — (Plesne priprave.) — Prav bi bilo, da z nemo tudi mi Vratarji katero v svet. Zimo imamo prav milo, a tudi če bi bila hujša, nas ne bi prav nič ovirala, da bi nedeljo za nedeljo ne plesali zdaj v tej zdaj v oni hiši. Če le vidiš skupaj dva fanta ali dve dekleti, je gotovo pomenek o plesu. Za pust se bajè pripravlja velik »plesni venček«, tudi par »šolanin« deklet bo prišlo.

množica vojakov, pomorščakov, delavcev in drugih ljudi, ki so jedli in pili iz preprostih posod.

Ženske v zbledeh in revnih oblekah so sedele med moškimi. Nekatero izmed njih so bile zariple v obraz; videti so bile pijane in so pele na vse grlo. Sredi dvorane sta ob zvokih mandoline plesali dve mršavi, napol goli plesalki. Na osamljenem koncu je stalo na nizkem odru nekaj mizic z raznimi jedili. Dve mizi sta bili pokriti z vrči in čašami.

Med tema dvema mizama je sedela gospodinja. Z odločnim pogledom je nadzorovala goste in sužnje, ki so se gnetli med množico, raznašajoč pivo, vino in sadje. Bila je visoka ženska mogočnih udov in volovskega vratu. Pravilno obličje je imelo dobrohoten izraz, toda to dobrohotnost sta kazili posmehljivi in pronicavi očesi z gostimi obrvmi. Po orlovskem nosu, navzven štrlečih čeljustih in širokih ustih z ostrimi, belimi zobmi je bila podobna ujeđi. Odeta je bila v svetlo progasto haljo, prepasano z medenim pasom. Debeli vrat ji je krasila ogrlica iz steklenih biserov. V ušesih so ji viseli tako težki in veliki obroči, da je bila lahko ponosna na svoja ušesa. V rokah je držala kratko palico, s katero je vzpodbujala sužnje, če se niso dovolj hitro pregibali.

(Dalje.)

¹⁾ egipčanski bog.

Soča. — (Odha jajo. — Pož ar.) — Zadnje čase se je tudi od nas izselilo okoli 40 ljudi v belgijske in nizozemske rudnike. Ta pojav za nas ni preveč čuden, zakaj ljudje so se tudi pred vojno močno izseljevali v Ameriko in Nemčijo. — Predzadnje sredo se je zaradi slabega dimnika vnelo v Kravanjevi hiši v Lepeni. No tri so bili nastanjeni miličniki. Komaj so rešili strelivo. Drugo je pa vse zgorelo. — Bali smo se, da ne bo snega. Pa ga je vendar nekaj padlo, da smo lahko spravili domov drva.

Volče. — (Resen glas.) — Danes se oglašamo, a žal sebi v sramoto. Plešemo in zapravljamo po gostilnah in zasebnih hišah od desete maše do ponedeljka zvečer. Celotno sosedje se nam smejejo, da bomo vse po grlu pognali.

Staro selo. — Naš vodovod je potreben popravila. Pridemo večkrat skupaj, se spričkamo, pa gremo narazen. Združimo se, da bo v korist vsej vasil!

Cerkno. — (Na koru. — Gori pri gasilcih.) — S prenovljenimi orglami se pa res postavimo. Kdor je daroval za nje več kot 50 lir, prejme spominsko diplomo. Na žalost pa moramo priznati, da so zastran pomanjkanja naše dobre volje cerkveni zbori v okolici boljši kot naš. Le kakih šest deklet še hodi na kor, ker so se fantje nekaj spuntali. — Čudno se sliši, a res pa je le, da je gorelo v gasilnem domu. Zgorela je motorna brizgalna in avto. Obilo gasilskega orodja pa je pokvarjenega. Škoda znaša okoli 10.000 lir.

Kal nad Kanalom. — (Popravek.) — Goriški list »L' Isonzo« je napadel v št. 17. z dne 8. t. m. »Novi list« in podpisane, češ da se mu ni zdelo vredno sprejeti gospoda prefekta ob njegovem obisku v Kalu, in sicer zato, ker se mu je mudilo radi važnih cerkvenih zadev v Gorico. Resnica pa je ta: 1. podpisani je šel z doma že prejšnji dan ob 10. uri zj. (priča gosp. obč. komisar Volpini); 2. podpisani je bil na dan prihoda g. prefekta že ob 7½ uri zjutraj v Gorici (priča g. postajenačelnik iz Avč); 3. podpisani je bil ob tisti uri in minuti, ko se je mudil g. prefekt v Kalu, t. j. ob 11. uri zjutraj, na tehničnem uradu v Gorici (priče gg. inž. D'Adami in asistenta Cappuzzo in Doldi); 4. gosp. Cuccia, učitelj v Kalu, je tudi povedal gosp. prefektu, da sem šel prejšnji dan v Gorico in da se nisem še vrnil. Če bi podpisani le slutil, da nas obišče g. prefekt, bi odložil svojo pot v Gorico, ker toliko izobrazbe in toliko čuta dolžnosti že ima.

Štefan Podberšček, kurat.

Ponikve. — (Smrt v vodnjaku.) — 11. t. m. zvečer je pri dviganju vode padla v vodnjak 18 letna mladenka Jožica Brišarjeva, dekla pri »Seljakovih« Zapušnikom. Doma je bila iz Zakojce. Komaj mesec dni je bila v novi službi, kjer je našla tako nesrečno smrt. Pogreb je bil lep. Saj je žalostni konec mladenke pretresel vse. Naj ji bo Bog milostiv.

S Pivke.

Šempeter na Krasu. — (Redkost.) — V soboto 15. t. m. je skotila ovca posestnika Penkota Karla kar štiri jagnjeta. Mladiči so prišli vsi zdravi na svet. Takih slučajev je prav malo.

Hrenovice. — (Obljubljene pipe.) — Skozi našo vas gre postojnski vodovod. Obljubili so nam, da napravijo za odškodnino dve pipi. Bilo bi nujno potrebno, ker naši vodnjaki ob suši ne zadostujejo. — V naši veliki fari smo še vedno brez cerkvenega petja. — V zimi smo imeli včasih dež in toploto, zdaj proti pomladi pa dež in sneg. Vendar nam zima ne more do kosti. Le pogledjte starega Ivančiča. 90 let ima, pa jih krepko nosi.

Zagon pri Postojni. — (Predolg predpust.) — Pred nekaj dnevi smo pokopali spoštovanega družinskega očeta Antona Gržino. Bil je skrben gospodar svoje grude, ki jo je zdaj prepustil številnim otrokom. N. p. v m.! — Star pregovor pravi: dolg predpust, malo ohceti. Tako je tudi pri nas, čeprav je dosti fantov in deklet v klasju. Na noge, fantje, kaj se držite, kot da bi vam kislja repa visela iz nosa. Dosti so krivi tudi nekateri starši, ki nočejo dati hčerki tistim, ki gnoj kidajo.

Hruševje. — (Malo več snage.) — Hruševje je prav čedna vas. Le voda je umazana. Živino napajajo ravno tam, kjer se voda zajemlje. Zato je pa tudi pri vodnjaku tako kot na gnojišču. — V vaško krčmo prihaja večkrat fant, ki se prav oblastno ponaša, češ da ni Boga in da le v poln kozarec verje. Modrijan!

Iz tržaške okolice.

Draga pri Trstu. — Dne 10. t. m. smo spremili k večnemu počitku mlado šestindvajsetletno ženo Frančiško Mihaličevo iz Krvavega potoka. Podlegla je neizprosni jetiki. Pokojnica je bila poročena šele dve leti in zapuščala malega otroka in moža, ki je odsoten. Da je bila pokojnica priljubljena vsem, ki so jo poznali, je pričal velškanski pogrebni sprevod. Vso pohvalo zaslužijo pevci iz Gročane in Kozine.

Ricmanje. — (Elektrika. — Ceste v redu. — Sv. Jožef se bliž a.) — Po posredovanju obč. načelnika in drugih vodilnih oseb, dobi končno tudi naša občina — seveda, ako bo število odjemalcev zadostno — električno razsvetljavo. Po vasi so že nabirali naročnike. Samo bojimo se, da bo naše ljudstvo, vsaj ricmanjsko, težko zmoglo potrebno svoto za napeljavo. — Priznati moramo javno, da so naše ceste v redu. Želimo, da bi bile zmeraj tako. — Vaščani se pridno pripravljamo na otvoritev osmic za praznik sv. Jožefa. Pa ne bodo vsi prosilci dobili dovoljenja. Umevno, kam pa naj gredo gostilničarji?

Dolina. — Odkar nas je zapustil naš g. dekan, se bojimo, da ne bo mogel prevzvišeni precej časa poslati duhovnika veliki dolinski fari in boljunski kaplaniji. Začasno se nas je usmi-

lil č. g. Vranjac iz Ricmanj. Iz naših krajev imamo v bogoslovju dva gosпода. Za redovnico je pa šla Angela Toravs. — Pust nam je že dal 3 pare, tri svatovščine pa bomo še obhajali. — Zadnji ples je vrgel 400 lir — zgu-be. — Kmalu bomo dobili elektriko; čas je po petih letih! Z zaslužkom še gre nekam, ker se je delo v kamnolomih podvojilo. Kamenje vozimo v Trst k sv. Jakobu, kjer zidajo pet velikih palač. — Rojstva tudi pri nas močno nazadujejo. Rodilo se jih je lani 33, predlanskim 44, umrlo jih je 28. Izselilo se je 70 mladih moči.

S Krasa.

Štanjel. — (Stavke v cerkvi. — Slabe kupčije.) — Pri nas so začeli stavkati najprej pevci, potem organist, zdaj pa še cerkovník. Plačevati jih noče nihče. Če bi mogli dobiti svojega duhovnika, bi se dalo kaj urediti. — Tudi od nas je šlo dosti mladeničev v Južno Ameriko. Zdaj mislijo iti še dekleta za fanti. — Vino gre malo izpod rok. Ceno ima od 135 do 150 za hekto. Ker ne gre vinska kupčija, so se nekateri po Krasu in tudi po Vipavskem lotili prodaje drv. To ni prav. Ne bo ne denarja ne lesu. — Da bo še kaj veselega, povemo, da so se vzeli v tem predpustu štirje pari.

Merče pri Sežani. — (Ples na skednju. — Vaške potrebe.) — Da bi nam kdo ne očital, da se letos nismo udeležili pustnega norenja, je treba povedati, da smo imeli 16. feb. ples na Godčevem skednju, ki je dobro došel merčanskemu hotelirju. Odkar je odprl Tajko Tončkov osmico v Sežani, se mu Sežanci kuzajajo! To pot so pa bili častno zastopani! Še celo marsikatera tetka je šla iz zapečka. Merčanci nimamo še električne razsvetljave. Prav bi bilo, da bi se Merčanci zgenili ter zaprosili pri občini nekaj nerabljenih svetilk, ki jih imajo sedaj Sežanci na razpolago. Naše vaške poti so kljub večkratnemu popravljanju zelo slabe, posebno ona, ki vodi iz Merč v Plešivco; tudi vaški kal se je začel rušiti. — Za nove zvonove pri sv. Andreju smo nabrali precejšnjo svoto; upamo, da jih v kratkem dobimo.

Doberdob. — Kot marsikje drugod je tudi pri nas vse v plesu. Prav mladih plesalk vidiš po enajstih zvečer skoraj več kot starejših. Moški spol ima pa glavni tabor v gostilni in pri kartah. Zato je tudi popoldanska služba le za otroke in stare mamice. Pri maši je še nekaj ljudi, a vse se drenja na kor med pevce.

Štorje. — 22. t. m., ko je burja najhujše razsajala, je pričelo goreti poslopje obč. čuvaja Pavla Kariža. Ogenj se je bliskovito širil in takoj vpepelil 6 slamnatih poslopij. Razburjenje domačinov je bilo veliko, ker se je bilo bati hujšega. Po telefonu poklicani gasilci iz Trsta so no 6 urnem pridnem gašenju preprečili nadaljno širjenje ognja, za kar jim gre iskrena hvala. V nesreči so z vso vnemo pomagali tudi obč. uslužbenci iz Sežane. — Prizadeti trpijo veliko škodo.

Betanija pri Divači. — (P o ž a r.) — 11. februarja popoldne je gorel na Gaberku kraj železnice travnik bivšega vaškega načelnika Žnideršiča. Požar je zanetil stroj tovrnega vlaka, ki je sopihal proti Postojni. Ogenj je poškodoval tudi pašnik jusarjev iz Ležeč, Gradišča, Brežca in Betanije. Prizadeti trpe občutno škodo ter so se radi odškodnine obrnili na višje mesto.

Škrbina. — Iz zadnjega dopisa iz Škrbine izhaja, da so se fantje iz Temnice prišli pretepat in da je slepi invalid Alfonz Skabar bil najbolj prizadet. Treba pribiti, da je ta ubogi invalid miren človek, ki se pretepati niti ne more!

Tomaj. — (R e d e k s l u č a j.) — Poročila sta se gđc. Roza Šončeva in g. Miro Žvab. Na svatbi je bilo osem svatov, ki so z ženinom vred — nekadilci. Res, izreden slučaj v današnjih dneh, ko že otroci kadé. Ženinu in fantom vsa čast, drugim naj služi v posnemanju!

Iz Istre.

Osp. — (M i s i j o n. — P o b a l i n s t v o.) — Od 19. do 16. januarja smo imeli sv. misijon. Verniki so prihajali tudi iz sosednih vasi. Skoraj vsi domačini so prejeli sv. zakramente. Sklepna procesija je bila prav veličastna. Tudi možnarji so grmeli vmes. Čč. misijonarji so odnesli prav lep vtis. — Malo so jim ga pokvarili pobalini, ki so metali ponoči kamenje po strehah in tudi na farovž. Nekater druge barabe so v noči na 14. t. m. porezale našemu gostilničarju več sto trt. Orožniki so dva aretirali. Dobro bi bilo, če bi jih še par več. Tisti znani pobalini, katere je »Novi list« že javno posvaril, se še vedno izkazujejo s pretepi in tatvinami.

Kubed. — Poročil se je g. Alojz Vidali z gospodično Antonijo Kocijančičevo. Bog daj srečo! Za ta pust se nam obeta še par porok. Za ples se že prav pridno pripravljamo. — Mrtvašnica na pokopališču čaka že eno leto na popravo. Cerkev na pokopališču tudi ni več za rabo. Z izkupičkom za košnjo bi bilo primerno kupiti mali zvon. — Predzadnji ponedeljek se je pripetila Jakominu Antonu huda nesreča. Padel je tako nesrečno, da se je do smrti pobil. N. p. v m.!

Pobegi pri Kopru. — (O p o m i n.) — Naši fantje pa tudi gospodarji trdijo, da za liste nimajo denarja. Čudno je pa to, da vidiš celo ob ponedeljkih polne gostilne. Nekateri grede potem za srečo; saj morajo, če tako delajo. Sicer je pa tudi res, da ni denarja od nikoder, ker glavni naš pridelek vino nima cene.

Delani. — Težave življenja smo pozabili od 9. do 12. februarja ob sv. misijonu. Farani so se vzgledno držali. Tudi pevci so storili svoje. — Srce se nam krči, ko vidimo, kako se naše najboljše moči izseljujejo.

Plavije. — (P o m a g a j t e k m e t u!) — V plavskih vasicah imamo par cest, ki so zelo potrebne popravila. Malo z občinsko podporo, malo z ro-

botami, pa bi se marsikaj zboljšalo. — Ko so nam oljke pomrle, so obljubili odpis davkov. Prava mana za nas bi bila tudi odprava cestnih užitnin v Trstu.

Iz Vipavske doline.

Vipava. — (B e l g i j c i s e v r a č a j o.) — 10. t. m. je odšla iz naše velike občine večja skupina fantov, mož in žen proti Belgiji. V Vidmu so žene poslali nazaj, ker niso prejele potnih listov. Naprej so šli le možje in fantje. V četrtek so si že po Belgiji ogledovali tamkajšnje razmere. Ker jim ni ugajalo, so se trije takoj vrnili. Še več bi se jih, a žepi so bili prazni.

Erzelj nad Vipavo. — (P o ž a r.) — V nedeljo 9. februarja po 10. uri zvečer je začela goret hiša g. Bizjaka (p. d. Žniderjeva). Zgorelo je vse in le s težavo so rešili žival iz hleva. Prišli so tudi gasilci iz Vipave in bližnji ljudje, da so obvarovali sosedna poslopja. Kjer je stala lepa stavba, je sedaj kup razvalin.

Batuje. — (F a r a n i, n a n o g e!) — »Pojdemo v gozd po drva,« se je včasih slišalo, ko smo vozili iz trnovskega gozda. Zdaj pa poje sekira mrtvaško pesem našim lepim hrastom. — Ljudje so se tudi močno lotili kopanja za nove vinograde. Bog daj, da bi jih upi ne varali. — Cerkveno predstojništvo se je odločilo za podaljšanje župne cerkve sv. Ane. Z zidanjem pričnemo brž ko bo vreme ugodno. Dolžnost vseh faranov je, da svoj ponos, hišo božjo, podprejo z delom, prispevki in materialom!

24. februarja je umrl po operaciji priljubljeni vaški sodar Leopold Koron. Pokopali so ga na domačem pokopališču. N. p. v m. — Ta predpust se jih je precej vzelo. Med temi je tudi bivši vrli prosvetni delavec Anton Koron, ki je vzel za družico Pepco Vetrhovo. Obilo sreče njemu in ostalim!

NAŠI ZLOČINI.

Ze od dneva, ko je z dovoljenjem načelnika vlade začel izhajati »Novi list«, ni bil vseh urednikom goriškega lista »L' Isonzo«. S poželjivimi očmi so prežali na vsako besedo, ki je bila v njem napisana, da jo politično izkoristijo in nas ovadijo kot sovražnike države. Da v tem poklicu niso mogli imeti sreče, se razume. Tu pa tam so izrgali par besed iz lista, jih po svoje zavili in nas začeli ogorčeno napadati, da žalimo njih najsvetejša italijanska in fašistovska čuvstva. Njih namen je bil, nahujskati proti nam italijansko javnost, ki našega lista ne bere in ne more zato zvedeti o nas vse resnice. Da bo naša javnost spoznala, kakšnih sredstev se poslužujejo proti »Novemu listu«, bomo našteali zločine, katerih so nas obdolžili v zadnjem četrletju.

1. Sredi novembra je »Novi list« prinesel poročilo o letini v Julijski Krajini ter ugotovil, da se je gospodarski položaj v 5 okrajih poslabšal, v 14 okrajih zboljšal. Gospodje pri »Isonzu« so planili po koneu! Obdol-

Iz idrijskega kotla in okolice.

Klavnicca. — Sporočili smo že, kako nujno je Idrija in okolica z 11.000 prebivalci potrebna nove, moderne klavnice. Načrt je sicer pripravljen, ovire za udejevitvev pa do danes še niso odstranjene. S številkami se lahko prepričamo, da je zidava klavnice za Idrijo, ki oskrbuje z mesom tudi vso okolico, neodložljiva. Saj so zaklali lansko leto nič manj ko 2286 glav živine v teži 248.919 kg! Za to goro mesa smo Idrijčani in okoličani plačali 1 milijon in 902.281 lir.

Pokojnine. — Nekaj vdov, ki prejemajo pokojnino na podlagi dekreta, je te dni dobilo knjižice, v katerih je zopet nakazilo znatno znižano. Zelo težko pričakujemo splošne ureditve pokojnin naših vdov in vpo kojenecv. Prosimo urade, da to pospešijo.

Novgrob. — V sredo 19. febr. je po tridnevem trpljenju umrla 24 letna Ivana Jazbarjeva, rudarjeva žena. Zapušča 11 dnevno hčerkico. N. v m. p.!

Odlikovanje. — 17 rudarjev, ki imajo po 40 let službe, je prejelo naznanilo, da jim je priznana zaslužna kolajna.

Rudarji. — Največja in najvažnejša socialna zadeva idrijskih rudarjev je, da jih priznajo za državne meščence. Rudar, ki je 40 let delal, se bo veselil pokoja, ker bo gotov, da bo pokojnina odgovarjala življenjskim potrebam vpokojenca, kar danes žal še ni. V kratkem pride v Idrijo odposlanstvo ministrstva, ki ima nalogo natančno proučiti to velevažno vprašanje. Iskreno želimo, da bi bil zaključek za stare in mlade rudarje ugoden.

Vsej okolici. — Kdor hoče imeti celotno krasno povest »Kraljica Hatasu«, naj hitro naroči »Novi list«. Dobil bo še vse letošnje številke.

žili so nas, da smo orisali gospodarski položaj VSE JULIJSKE KRAJINE za slabši, nego je bil lani, in spravili te neresnične vesti v tržaške liste. Dr. Besednjak v »Novem listu« ščeva s slabo letino proti Italiji, proti vladi, proti fašizmu! Potvorba goriškega »Isonza« je našla prostor celo v rimskem dnevniku »Tribuna«.

Slučaj je pa hotel, da je dva tedna za tem sam načelnik vlade postavil »Isonzo« na laž, ko je 8. decembra v svojem govoru o žitni bitki rekel, da je bila žitna letina v Julijski Krajini letos slabša nego 1928. Po »Isonzevi« logiki je torej tudi Mussolini delal propagando proti vladi in fašizmu.

To je bil naš prvi zločin proti Italiji.

2. Drugo protidržavno hudodelstvo zadnjega četrletja pa je bilo to, da nismo naznanili v »Novem listu« pridig o Don Boscu, ki jih je imel neki duhovnik v goriški stolnici. »L' Isonzo« se je dvignil na noge in nam očital, da smo to storili radi tega, ker je bil don Bosco — Italijan!!! To je torej nič manj nego politična borba proti umrlim svetnikom. Na take na-

pade ni mogoče drugače odgovoriti, kakor da človek molči ali pa da »Isonzu« častita recimo — k njegovi brihtnosti.

3. Tretje naše hudodelstvo je bil dopis iz Kala, kjer se dopisnik veseli, da je prefekt Dompieri nepričakovano obiskal vas in se zanimal za domače potrebe. Pri tem dopisnik obžaluje, da ni bilo doma g. župnika, ki je moral po opravkih v Gorico.

»Isonzo« je planil takoj na noge. Drzen in prebrisan župnik se je odaljal namenoma iz vasi, ker ni hotel sprejeti fašistovskega prefekta. To je zaničevanje fašizma in Italije, »Novi list« agitira proti državi. Da je prefekt prišel v vas popolnoma nepričakovano, je za »Isonzo« postransko! Navihani župnik, ki zna delati tudi točo, je zvedel iz »črnih bukev« že prej za prefektov prihod, pa jo je v svojem peklenskem sovraštvu do države ucvril naravnost v Gorico.

4. Najbolj zloben napad, kar jih je »Isonzo« napisal proti »Novemu listu«, je pa nastopen. Naš list je o nesreči, ki se je pripetila »Popolu di Trieste«, prinesel na prvi strani vest tedaj, ko je ubogi Neri bil še živ. Napad je označil za ZLOČIN, ki je v prebivalstvu vzbudil OPRAVIČENO OGORČENJE. »Isonzo« nas je začel takoj naskakovati in jel drzno trditi, da nismo niti »oddaleč namignili« z

besedico, da napad obsojamo. Spustil je na nas ploho psovka in žaljivk, nas označil za brezčutne cinike in pozival v boj proti »Novemu listu« kar vso javnost Italije. Po tolikem prežanju so mislili, da jim je vendar prišla prava kost med zobe. Sedaj, ko je vsa javnost Italije do skrajnosti ogorčena in razdražena, je treba priliko temeljito izkoristiti in uničiti »Novi list« in njegove urednike. Za prvim članom je izšel drugi, nato še tretji, kjer so nas označili kar za moralne sokrivce zločinskega napada na uredništvo »Popola di Trieste«. V strasti svojih napadov so celo trdili, da smo pisali o SMRTI Nerija že v SREDO, čeprav je ubogi Neri umrl šele v prvih urah ČETRKA. Posledica njihove hujškarije je bila ta, da so oblastva zastražila naše uredništvo in tiskarno. Ko smo naslednji teden opisali smrt in pogreb Nerija bolj obširno, so nas spet napadli, da smo hinavci. Če pišeš na kratko, si brezsrdnež, če pišeš obširno, si hinavec; človeka s hudobnimi nameni pač ni mogoče zadovoljiti. To strašno žaloigro, ki je pretresla vso državo, so hoteli izkoristiti v svoje malenkostne osebne namene. Tak način boja ni lep. Posebno pa ni lep zaradi tega, ker je naperjen proti drugorodcem, ki jim niso naredili doslej nič žalega, ki se drže zakonov in ne žele drugega, nego da žive v miru na svoji rodni zemlji.

interniran za dobo 3 let na otoku Ponzi. Dr. Kiener je edini Nemec, ki se je nahajal v pregnanstvu. Na Ponzi je živel s svojo ženo. Razen tega so osvobodili 8 oseb policijskega nadzorstva. Sedaj ni med nemško manjšino v Poadižju nikogar več, ki bi bil iz političnih vzrokov podvržen kakemu policijskemu ukrepu. Šlo je torej v vsem za 9 oseb.

Dunajsko časopisje se tega veseli in poudarja, da je to začetek sporazuma med italijansko in avstrijsko javnostjo.

Kaj se sliši po svetu.

Mrtvečevo maščevanje.

Stara egiptovska legenda pripoveduje, da kdor se bo dotaknil faraonskih grobov, ga bo doseglo maščevanje mrtvih mumij. Te besede, ki prihajajo iz dvatisočletnega molka piramid ob Nilu, se menda uresničujejo. Znano je, da je pred nekaj leti par angleških učenjakov odkrilo grob faraona Tutankamena. Vsi ti so na skrivnost, često zdravnikom neznan način, umrli. Teh žrtev je že 19. Po zadnjo žrtev je prišel Tutankamen pretekli teden. Oseminosemdesetletni obče spoštovani lord Westbury je v Londonu skočil skozi okno svoje palače in obležal mrtev. Lord je bil tudi udeležen pri izkopavanju faraonovih grobov! Prav čudni slučaji.

Živahna kri.

Nekje v Macedoniji živi mesar, star že 110 let. Pa se ne gre starina ženiti pred dvema letoma in ti vzame za družico neko 30-letno sosedo! Prvič se je stara korenika oženil pred 83 leti.

Kralj goslačev.

Na Madjarskem je te dni umrl vodja ciganske godbe Bela Radič, ki je slovel kot prvi umetnik na vijolini. Igral je večkrat pred cesarico Elizabeto in na ruskem dvoru. Madjari ljubijo cigansko godbo in ciganske »primase« (vodje godbe) nad vse. Zato se je pri ciganovem pogrebu zbralo čez 100.000 ljudi, ki so z glasnim jokom poslušali, kako poje 500 vijolin pogrebno pesem umrlemu »primasu«.

496 dolarskih milijonarjev.

Zadnji izkaz ameriške davčne oblasti izkazuje 496 milijonarjev, pri čemer moramo pomisliti, da v Zedinjenih državah ni še milijonar oni, ki imajo en milijon premoženja, marveč oni, ki plača najmanj en milijon davkov. Ford velja za najbogatejšega. Cenijo ga na 1200 milijonov dolarjev. Za njim prihaja Rockefeller, in sicer oče in sin, s 600 milijoni. Sicer bi bil Rockefeller najbogatejši mož v Ameriki, da ni razdal v dobrodelne namene že več ko 600 milijonov dolarjev. Za temi prihaja bivši državni tajnik Mellon z 250 milijoni, nato pa Astor, Vanderbilt, Morgan, Sinclair itd. V Evropi bi se lahko samo dva bogataša merila z ameriški denarnimi veljaki in ta sta vojvoda Westminsterski, ki razpolaga s 40 milijoni angleških funtov (1 ang. funt = 92 lir), in Bazilij Saharov

Okno v svet.

Schober v Berlinu.

Avstrijski načelnik vlade kancler Schober je po svojem obisku v Rimu odpotoval sedaj tudi na obisk v Berlin. Zunanji minister Curtius je pozdravil Schoberja kot zastopnika bratskega avstrijskega ljudstva in prijatelja Nemčije. Rekel je, da se Nemčija veseli uspehov, ki jih je Schober dosegel v Haagu v vprašanju vojne odškodnine, ter poudaril, da se gospodarski odnosi z Avstrijo morajo zboljšati.

Glavni vzrok Schoberjevega obiska so namreč različni gospodarski spori, ki so nastali v zadnjem času med Nemčijo in Avstrijo. Politični cilj vseh Nemcev je združenje Avstrije in Nemčije v skupno državo, toda zblizanje se je vršilo doslej samo na kulturnem in zakonodajnem polju. Strokovnjaki so izdelali in izdelujejo enake zakone, ki naj veljajo v obeh državah, odpravljeni so potni listi, izpiti na srednjih in visokih šolah so veljavni ravnotako v Avstriji kakor v Nemčiji, pripravljajo se enake šolske knjige in tako dalje. V gospodarskih vprašanjih pa, kjer gre za denar, se ne morejo sporazumeti. Nič manj nego štirikrat so odposlanci nemške in avstrijske vlade sedli k zeleni mizi, da sklenejo trgovsko pogodbo, a pogajanja so se vsaki krat razbila, oziroma nje so se vsaki krat razbila, oziroma ustavila. Pokojni Stresemann je v septembru 1929. obljubil tedanjemu avstrijskemu kanclerju Streruwitzu, da se bodo pogajanja z Avstrijo obnovila, a se danes še niso. Avstrijci

se pritožujejo, da radi nepremostljivih carin ne morejo izvažati v Nemčijo živine in lesa, dočim se nemški industrijski izdelki vedno bolj širijo po Avstriji. Posledica je, da se je avstrijski uvoz v Nemčijo samo v preteklem letu znižal za 1000 milijonov šilingov, to se pravi za 269 milijonov lir. Avstrija kupuje sedaj iz Nemčije za 340 (prej le 240) milijonov šilingov več nego njej na leto proda.

Ker noče Nemčija znižati carin, je avstrijski kršč. socialni voditelj Kunschak pred kratkim nemško vlado kar javno napadel. Nezadovoljnost so izrazili tudi mnogi dunajski časniki in rekli, da se mora krvno bratstvo Avstrijcev in Nemcev kazati v dejanjih in ne le v besedah.

Drju Schoberju se bo po obisku v Rimu morda posrečilo, da te težave v Berlinu premaga. To je namen njegovega potovanja.

Potrjeno prijateljstvo.

V torek 26. februarja je avstrijski parlament razpravljal o zaključkih vojnoškodninske konference v Haagu ter o pogodbi prijateljstva, ki sta jo v Rimu podpisala Schober in Mussolini. Poslanci so obe pogodbi enoglasno sprejeli.

Prva posledica italijansko-avstrijskega prijateljstva je bila ta, da je načelnik vlade ukazal, naj se prekličejo vse kazni, ki so jih oblastva odredila iz političnih vzrokov proti Nemcem v Poadižju. In res je bil takoj izpuščen na svobodo dr. Josip Kiener,

s 25 milijoni angl. funtov. Saharov si je pridobil svoje premoženje edino le z dobavljanjem vojnega materiala v svetovni vojni. A tudi Šved Ivar Kruger, kralj vžigalic, jih ima pod palcem. Državam posoja denar in te mu odstopajo monopol na vžigalice. Dve državi na evropski celini mu dolguje težke milijone.

Gospodarstvo.

Trg kmečkih pridelkov.

TRST, 25. februarja:

Krompir ogrski 40, domač 45.

Jajca 45.

Zelenjad: rdeči radič 400, zeleni radič 320 do 360, radič za kuhanje 240, vrzote 60, kapus 70, cvetača 80, špinača 360, korenje 150, solata endivija 80 do 90, solata domača 230 do 250.

Opomba: Zelenjadi je na trgu malo, cene rastejo.

GORICA, 26. februarja:

Zelenjad: špinača 160 do 180, rdeči radič 280 do 300, zeleni radič 160 do 200, vrzote 30 do 40, motovilec 350 do 400, peteršilj 50, zelena 100 do 120, cvetača (brokoli) 80 do 100.

Krompir 40 do 50, domače maslo 12 do 12.50, jajca 40 do 45.

Opomba: Do danes so bile cene nekoliko višje, posebno pa špinače. Zelenjad gre predvsem v Avstrijo, nekoliko v Jugoslavijo, špinača v Prago, kar pa trgovcem ostane, pošljejo v Trst, kamor gredo skoraj vse vrzote.

Gospodarski koledar za marec.

Od 1. do 8. preglej na občini seznam dodatkov k neposrednim davkom.

Na domu: Bliža se pomlad. Ali si si že oskrbel potrebnih semen in gnojil za pomladno sajenje. Imaš seme krmarske pese, korenja in različnih zelenjav? Ali si si že zagotovil potrebnih mladih drevesc? Imaš dobro semensko koruzo, fižol in prikladen krompir?

V marcu poskrbi za olepšavo doma. Cvetlicam v loncih premenjaj zemljo in dodaj dobre gnojne zemlje; istočasno prikrajsaj cvetlicam korenine. Če se je cvetlični grm močno razrastel, preloži ga v večji lonec. Prečisti rože (gartrože) in z ostrim nožem prikrajsaj vejice, na katerih si lansko leto nemarno odlomil cvetne glavice. Vsadi kak rožni grm ali kako drugo olepševalno rastlino. Čas bo, da seješ petunije, cinije in druge cvetlice.

Shramba gre žalibog h koncu, če pa imaš še kaj, pazi da ne bo trpelo škode. Moke ne drži na vlažnem prostoru.

V hlevu: Solnčni žarki močneje pritiskajo, v nočnem času je pa še vedno hladno. Hlev pusti odprt samo v toplih urah, pazi pa pri tem, da se živa ne prehladi. Če le moreš, spusti v toplih urah posebno mlado živino na prosto. Isto velja za mlade prašičke, ki naj se dnevno dobro preskačejo, to jim nategne okostje in bolje bodo uspevali.

V ostalem pazi na čistost v hlevu.

V kleti: Proti koncu meseca, ko bo bolj toplo, pretoči drugič vino. S pretakanjem odstranimo iz vina drožje,

ki se je v teku zime poleglo. Radi višje toplote bi drožje lahko začelo gniti in prišlo na vrh, vino pa bi se pokvarilo. Če ima vino močan duh po žveplu, ne pretakaj ga skozi sesalko, temveč po starem načinu skozi pipo v podstavljeno posodo. Če opaziš pri vinu posebej grešek, odpravi ga takoj. Če si kapljo že prodal, operi posodo, dobro jo zažveplaj in zamaši ter je ne drži na prepihu, a tudi ne na vlažnem prostoru.

V vrtu: Vrt bo prinašal lepe dohodke, če bo zemlja rahla in dobro gnojna. Zato jo zrahljaj in založi z dobro uležanim gnojem, kateremu dodaj na vsakih 100 m² vrta po 4 do 6 kg superfosfata. Čas je, da sadiš v vrtu čebulček, česnik, fižol, grah in da seješ peteršilj. V topli gredi negujemo sadike kapusa, kolerabe, ohrovt, paradiznikov itd.

Na njivi je v tem mesecu polno dela. Sadiš je treba krompir, pognojiti ozimnemu žitu, pripraviti zemljišče za koruzo. Ozimnemu žitu pognoji z apnenim nitratom ali čilskim solitrom, in sicer potrosi začetkom marca na vsakih 100 m² njive po pol kg enega omenjenih gnojil, pol kg pa začetkom aprila. Krompirju daj umetnih gnojil, kakor smo že pisali v »Novem listu«. Ozimno žito pobranaj. S tem boš sicer uničil katero rastlinico, a še več plevela; skozi zrahljano zemljo bo zrak prišel lažje do korenin in v prav kratkem si žito tako opomore, da se boš čudil. Krompirju gnoji z umetnimi gnojili, tako kot smo pisali v »Novem listu«. Koruzi daj predvsem hlevskega gnoja, ki pa naj bo v zemlji vsaj dva tedna prej nego seješ koruzo.

Senozet in deteljšče: Preglej eno in drugo. Pregrabi ju in odstrani kose lesa in kamenje. Zravnaj vse krtine. To je sicer nekoliko zamudno, a nujno potrebno delo, če hočeš imeti prijetno košnjo. Preglej travnato rušo; če je redka, jo moraš podsejati. Navodila in recepte dobiš v knjigi »Travnništvo«, katero je izdala Goriška Mohorjeva družba.

V vinogradu! Ta mesec morajo biti trte obrezane in povezane. Delo mora biti izvršeno, predno so trte sočne. Ali si trtam pognojil? Še je čas! Brez gnoja ni pridelka. Si že podsadil prazna mesta v vinogradu z mladimi sajenkami? Ne sadi takih vrst, ki Ti dajo le slabo vino. V deželi je z oddajo slabega vina kriza, naprej gre le dobro.

Vzoren sadovnjak v bližini Gorice.

Če prideš iz Vipavske doline mimo Šempasa v Gorico, zagledaš pred bolnišnico pri Rdeči hiši na desni strani razkopen hrib. Ko pogledaš pozorneje, opaziš mlada v vrstah nasajena drevesca. Ves hrib je z njimi posajen. To je sadovnjak odvetnika dr. Vladimira Orla iz Gorice.

Velikost sadovnjaka.

Celotni sadovnjak meri nekaj manj kot 3 hektarje ali nekaj nad osem njiv. Vseh nasajenih drevesc je okoli 1500. Breskev je 1180, in sicer približno 110 sadik amsden ali prajzovk,

500 Hale, 80 vrste majski cvet (Mayflower), 300 goli triumf (trionfo liscio), 60 lepih rimljank, 60 poznih iz Massalombarde in 60 vrste dobri otroci (breskev Bonvicini).

Črešenj je 100, in sicer so zasajene večinoma okoli sadovnjaka. Kolikor je cepljenih, so požlahtnjene v cepiko in tarčentarko.

Hrušek je okoli 140, od teh 110 vijljamovk (vrtolanjka) in 30 Margerita Maryland.

Sliv je 105, in sicer so vse vrste Burbank. Poleg teg drevesc je zasajenih še par orehov.

Saditev in gnojenje.

Parcelo so globoko prekopal (rigovali) od julija do decembra l. 1928., v mesecih novembru in decembru istega leta pa so posadili drevesca.

Drevesca so naročili v Massalombardi, pri Kmetijskem uradu v Gorici, iz razsadnika v Beglianu in na Volčji dragi.

Pri sajenju so vsakemu drevescu izdatno pognojili. Polovica drevesc je dobila po 1 kg perinjaka (penone), to je kurjega perja, kateremu so dodali na drevesce po 1 kg Thomasove žlindre in po 15 dkg kalijeve soli. Ostali polovici drevesc so dali vsakemu 25 kg hlevskega gnoja.

Zadnjo jesen, to je l. 1929, so drevescem zopet pognojili. Vsako je dobilo 30 kg hlevskega gnoja in 60 dkg superfosfata. Prihodnjo pomlad bodo drevesca pognojena še z aponm, kalijevo soljo in čilskim solitrom.

Breskve so zasajene na ravnen v razdalje 4 in pol, v brdnati legi pa 4 metrov. Slive so sadili na razdalji 5 metrov.

Rast.

Od vseh zasajenih drevesc se je posušilo okoli 5%. Breskve so bile zasajene večinoma s spečim očesom, (to so eno leto stara drevesca, ki so cepljena v speče oko). Pri mnogih breskvah so ugotovili, da je bil cep zelen, a pop mrtev. Takih breskev je bilo iz Volčje drage le 10%, iz Massalombarde pa znatno več.

Vsa posušena drevesca so zadnjo jesen nadomestili, vsa nepožlatnjena pa avgusta in septembra meseca 1929. cepili v oko.

Drevesca so tako bujno rastla, da si ni mogoče boljsega želeti. Mnogo žlahtnih poganjkov je bilo debelejših kot palec.

Pincirali so jih julija, v zeleno obrezali v avgustu, zimsko pa decembra. V februarju so drevesca poškopili z raztopino modre galice. Smolikavost se je le tu pa tam in v mili obliki pojavila.

Voda.

Ker potrebuje vsako živo bitje vode, je lastnik dal izkopati pod hribom 10 m globok vodnjak, kjer ima stalno vodo. Posebna električna sesalka bo črpala vodo iz vodnjaka in jo potiska po posebni cevi na vrh hriba. Na to glavno cev, ki je pokrita z zemljo, se lahko priklopijo prenosljive cevi s posebno razpršilno napravo, ki bo lahko namakala celotni sadovnjak v obliki dežja.

Drugo in mogoče še važnejše vprašanje

šanje pa je bilo, kako onemogočiti razdiralno silo dežja, posebno ker je zemljišče precej strmo in bi lahko voda ob velikih nalivih odnašala zemljo ter odkrivala drevescem korenine. Lastnik je tudi to vprašanje rešil. Celoten sadovnjak v hribu je namreč razdelil v največ 5 metrov široke lehe, iz katerih se mora voda odtakati v poseben jarek, ki bo odvajal deževnico v zbiralna jarka desno in levo od nasada. Izkazala se bo najbrž potreba zgraditi oba stranska jarka v betonu. (Konec prih.)

Nove postave.

O AKCEPTU.

V prejšnjih člankih smo že parkrat omenili akcept in akceptanta. Zato je potrebno, da razložimo pojem akcepta.

Kaj je akcept?

O akceptu je mogoče govoriti le pri tako zvani trati. Kajti samo pri trati pozivlja izstavitelj drugo osebo, naj plača namesto njega menico. »Pagate per questa cambiale lire 1000« = plačajte za to menico tisoč lir. Izstavitelja imenujemo pri trati trasanta (trante), oseba, ki naj menico mesto njegove plače, se pa imenuje trasat (tratario). Trasat ne postane dolžnik in še manj menični dolžnik zaradi tega, ker ga je trasant pozval, naj plača menico; trasat postane glavni dolžnik šele v trenutku ko ta poziv sprejme in to tudi zapiše na menico. Sprejem trasantovega plačilnega poziva imenujemo akcept. S podpisom se trasat sprejme v akceptanta in s tem v glavnega meničnega dolžnika. Glavni dolžnik pri lastni menici je izstavitelj (emitente), pri trati pa akceptant. Kakšna razlika je med njima? Razlika je tale: a) izstavitelj ustvari menico in določi njeno vsebino; akceptant pa nastopi šele, ko je menica že izdana, ne more pa menične vsebine spremeniti; b) izstaviteljev podpis je za veljavnost menice nujno potreben, dočim menica

Roža Šonc in Miro Žvab

sta se danes poročila.

Tomaj, 22. 2. 1930.

Javna sodna dražba

posestva v Volčah, obstoječega iz hiše št. 90. in števil. 130., 2 vrtov, 7 travniških in 3 gozdskih parcel, 2 njiv, 2 pašnikov in gnojišča, bo dne

7. marca 1930. ob 15. uri

pri preturi v Tolminu.

Cenilna vrednost: L 48.700.—; najmanjša ponudba L 29.425; varščina L 4.870.

Štefan Bukovec.

ZAHVALA.

Ob prebridki in nenadni izgubi našega predragega 25 letnega sina

Ivana Močnika

se najiskreneje zahvaljujem preč. gg. dekanu in knplanu, gg. drju. Simonitiju, sosedom, pevcem, fantom in dekletom, kakor tudi vsem, ki so z nami sočustvovali v težkih dneh in za pokojnega molili Bog vsem stotero povrnil!

Gorje pri Cerknem, 17. februarja 1930.

Jakob Močnik, oče.

IZJAVA.

Podpisana izjavljam, da gospodična Minka Moravec iz Idrije št. 258. ni kriva v moji zadevi nikakega posredovanja. Vsa tozadevna obrekovanja so neutemeljena in neresnična.

Idrija, dne 20. februarja 1930.

Mikuž Marija.

PREKLIC.

Podpisana gg. Abram Ivan in Štefan Kržišnik iz Idrije preklicujeva vse neresnične vesti, ki sva jih govorila proti g. Adolfu Rupniku iz Idrije št. 58 ter se mu zahvaljujema, da ne postopa kazenskim potom proti nama.

Idrija, dne 14. februarja 1930.

Abram Ivan in Kržišnik Štefan.

Kmetska posojilnica v Cerknem, reg. zadr. z neom. zav., sklicuje

REDNI OBČNI ZBOR

v nedeljo dne 9. marca 1930. ob dveh popoldne v lastnem uradu s sledečim dnevnim redom:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Odobrenje računskega zaključka za l. 1929.
4. Volitev nadzorstva.
5. Razno.

K polnoštevilni udeležbi vabi vse zadržnike

načelstvo.

OBČNI ZBOR

posojilnice v Pevmi bo v nedeljo 9. marca ob 3. pop. v župnišču v Pevmi.

Spored:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Odobritev rač. sklepa za l. 1929.
3. Volitev nadzorstva.
4. Prememba pravil.
5. Slučajnosti.

Načelstvo.

Vabilo

na REDNI OBČNI ZBOR

Kmečko-delavske posojilnice v Sovodnjah, reg. zadr. z neom. zav., ki se bo vršil dne 16. marca 1930. ob 11. uri v občinskem domu v Sovodnjah s sledečim dnevnim redom:

1. Poročilo načelstva. — 2. Poročilo nadzorstva. — 3. Odobrenje računskega zaključka za leto 1929. — 4. Volitev načelstva. — 5. Volitev nadzorstva. — 6. Slučajnosti.

ODBOR.

Javljam občinstvu v mestu in na deželi, da vodim na Travniku št. 20. (Paternolljeva hiša), 1. nadstr., že dobro vpeljan

PENSION.

Kuhinja je različna. Ustrežem tudi okusom posameznikov. Postrežba je točna.

Podgornik.

Dr. Emil Gresic,

sin,

zdravnik in porodničar, bivši asistent kr. bolnišnice za porodništvo in ženske bolezni v Turinu,

dr. Gresic Emil - oče, zdravnik,

sprejemata v Gorici,

Piazza Vittoria št. 5 (na Travniku), na isti strani, kot je cerkev.

Varujte svoj zaklad!

Vsi otroci od 2 do 6 let so podvrženi neprebavi in črevesnemu zapečenju.

So to sicer majhne bolezni, vendar imajo večkrat hude posledice.

Varujte zdravje vaših otrok in dajte jim tu ps tam čisti in slastni bombon ARRIBA.

ARRIBA ima izdoren okus in očisti res dobro. Ne pozna ne gusa ne bolečin.

L 0-50
komad

ARRIBA
CISTILNI ČOKOLADNI BOMBON

lahko kroži, četudi je trasat ne podpisuje, za veljavnost trate je potrebna samo označba trasata, a ni potreben njegov podpis (akcept), zakaj trasat menico lahko plača ko zapade, ne da bi je prej priznal (akceptiral). Izstavitelj (emittente) in akceptant sta tako imenovana prva in glavna dolžnika.

Ko menica zapade, mora namreč upnik zahtevati plačilo pri lastni menici od izstavitelja (emittente) in pri trati od akceptanta, ne pa pri osebi, ki je trato izdala (traente). Ako plača izstavitelj ali pa akceptant menico, se menica uniči.

Ako je akceptant plačal menico, a ni za to dobil od trasanta nobene protivrednosti, ne more postopati proti trasantu z menično tožbo, marveč le z navadno.

Kakšno menico je treba predložiti trasatu, da jo sprejme, prizna?

Rekli smo že, da menica lahko kroži, četudi je ni trasat priznal, akceptiral. Upniku je na prosto dano, da zahteva od trasata akcept ali pa tudi ne.

Le v enem slučaju ga mora zahtevati in sicer, ko gre za trato, ki zapade v določenem roku po vpogledu (a certo tempo vista). »Pagate a due mesi vista lire 1000 = plačajte v dveh mesecih po vpogledu 1000 lir. Menico, ki naj zapade v določenem roku po vpogledu, mora upnik predložiti trasatu, da jo prizna, ker bi drugače ne zapadla. Navedenih menic povpoglednic pa ni treba predložiti trasatu v akcept. Pod navadno povpoglednico razumemo trato, v kateri poziva trasant trasata, naj plača menico po vpogledu (a vista). Primer: »Pagate a vista lire 1000 = plačajte po vpogledu 1000 lir. Trasant namreč trasatu ukazuje, da mora menico plačati in ne, da jo mora priznati (akceptirati). Najbolj temeljito priznanje je pa plačilo.

Upnik mora povpoglednico z določenim rokom predložiti trasatu v priznanje (akcept) vsaj v teku enega leta, odkar je bila izdana ali pa v krajšem roku, ki so ga določili trasant in žiranti. Če tega ne stori, izgubi v prvem slučaju vse menične pravice, v drugem slučaju pa izgubi menične pravice nasproti trasantu in žirantom, ki so določili krajši rok za predložitev (prezentacijo). Trasat mora priznati menico vsaj v teku 24 ur, ko mu jo je upnik predložil.

Ko je trasat menico podpisal in jo izročil upniku, je samostojna menična pogodba med njima sklenjena; trasat ne more več priznanja (akcepta) preklicati. Dokler pa ni trasat menice izročil upniku, svoj podpis lahko še vedno uniči.

Kako prizna trasat menico?

Trasat, ki hoče priznati menico, napiše na menici besedo »acetto« in se podpiše pod to besedo. Priznanje pa je veljavno tudi, ako trasat samo podpisuje menico na prednji strani in ne na hrbtu.

Ali sme trasat omejiti plačilni poziv? Sme.

Trasat sicer prizna menico, toda za manjšo svoto, kakor je zahteval trasant. Upnik mora sprejeti tudi tako omejeno priznanje.

NOVE CENE za

NOVO LETNO DOBO!

Ves teden bomo v oddelku za sukno razstavljali na ogled zelo bogato zalogo domačega in tujega sukna, ki je pravkar dospelo za novo letno dobo.

**Obiščite nas
in kupite!**

ÖHLER

Corso V. E. III št. 16

TRST

Corso V. E. III št. 16

Akcept pa ni veljaven, ako je trasat spremenil menico bistveno. Trasat je n. pr. napisal: »pagherò in biglieti di banca anzichè in oro« = plačam v bankovcih, namesto v zlatu, (kakor je zahteval izstavitelj) ali pa: »pagherò al 1° agosto invece che al 1° di luglio« = plačam 1. avgusta namesto 1. julija.

Tak akcept je sicer neveljaven, vendar postane trasat v mejah svojega priznanja menični dolžnik. Upnik pa ni dolžan sprejeti takega akcepta. Brez vsakega učinka bi pa bilo priznanje, ako bi trasat napisal: »accetto, obbligandomi di pagare in rate« = sprejemem, toda plačam le v obrokih. Že prej smo povedali, da mora cela svota menice zapasti hkrati.

Kakšne so posledice, če trasat ne prizna plačilnega naročila?

Ako trasat ne prizna plačilnega poziva, ako dostavi pogoje in pridržke, ako prizna plačilno povelje samo za manjšo svoto in v slučaju, da se njegove gospodarske razmere po akceptu poslabšajo, sme upnik zahtevati od drugih dolžnikov kavcijo. Če se pa hoče upnik poslužiti te pravice, mora prej dvigniti protest proti trasatu zaradi zgornj navedenih razlogov.

Protestirati pomeni ugotoviti, da ni imelo določeno menično dejanje zaželenega uspeha in navesti tudi razloge, zakaj je bilo dejanje brezuspešno. Protest mora napraviti notar.

Nadomestni in častni akcept.

Ako se boji trasant, da ne bo trasat priznal plačilnega poziva, označi v menici dva trasata, glavnega in trasata za potrebo. S tem se hoče trasant za varovati proti temu, da bi upnik zahteval kavcijo, ako ne bi hotel glavni trasat priznati plačilnega naročila. To napravi trasant takole: »Al Sig. M. e, al bisogno al Sig. N.« — Gospodu M. in če bo potrebno, g. N. Upnik mora to zapoved uvaževati. Če noče glavni trasat (g. M.) priznati plačilnega naloga, mora upnik zahtevati od nadomestnega trasata (g. N.), da prizna plačilno povelje. Menice z dvema trasatoma so pa redke, ker ne uživajo zaupanja. Zato izstavitelj (trasant) raje takole postopa, ako nima zaupanja do trasata, da bo plačilno naročilo priznal: naprosi svojega prijatelja, da pazi ali bo trasat menico akceptiral; nadalje ga zaprosi, da sprejme ob priliki protesta na njegov račun in zaradi njegove časti on menico, ako je ne prizna trasat. Tak akcept imenujemo častni akcept.

Upnik se sicer ne more zoperstavljati častnemu akceptu, a za svojo osebo ga ni dolžan sprejeti. Ako ga ni sprejel ob priliki protesta, lahko kljub častnemu akceptu vloži proti trasantu in žirantom tako zvano regresno menično tožbo z zahtevo, da mu preskrbijo osebno ali stvarno kavcijo, to je: poroštvo, zastavno pravico, hipoteko ali pa polog cele svote z naraslimi troški.

Ako je menico akceptiral nadomestni trasat, upnik pa ne more zahtevati z regresno tožbo kavcije od trasanta in žirantov.

Okrajna posojilnica v Kobaridu

vabi k

REDNEMU OBČNEMU ZBORU,

ki se bo vršil dne 13. marca 1930. ob dveh pop. v posojilničnih prostorih s sledečim dnevnim redom:

1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora.
2. Poročilo načelstva.
3. Poročilo nadzorstva.
4. Potrjenje računa za l. 1929.
5. Volitev načelstva in nadzorstva.
6. Slučajnosti.

Če bi občni zbor ob napovedani uri ne bil sklepčen, se bo vršil pol ure pozneje drugi občni zbor z istim dnevnim redom, ki bo sklepal veljavno ne glede na število navzočih (§ 37. z. p.).

Načelstvo.

Velika priložnost!!!

Velika zaloga volnenine visoke 150 cm, vredne 35 lir za meter se prodaja po L 16.50.

Zaloga popelina za srajce po L 3.95.

Platno za srajce, 150 cm visoko, po L 4.50.

Domače platno, 80 cm visoko, po L 3.50.

Platno »Madonna«, težko, 80 cm vis., po L 2.80.

Jajčna kožica, najfinejša, 80 cm vis., po L 2.90.

»Thibet«, črn, fin, 90 cm visok, po L 3.90.

Saten, črn, težak, 120 cm visok, po L 3.90.

Saten, črn, svetlikast, 140 cm vis., po L 6.90.

Frštanj, dobre barve, po L 1.50.

Platno iz lanu, 80 cm visoko, po L 5.90.

Panama za srajce, 80 cm visoko, po L 2.90.

Nogavice, oprsniki, maje, srajce, rokavice, naramnice, robci, brisače itd. itd. — Vsi predmeti so prvovrstni, prodajamo jih po tovarniških cenah.

MARIJA ACCERBONI — TRST.

Zaloga manufakture, tkanin in blaga.

Via Genova št. 21.

Opozarjamo cenjene odjemalce, da se je dne

19. februarja zopet odprla

dobro založena trgovina tvrdke

G. CORETTI,

naslednice tvrdke

GIUSEPPE STRUCHEL, Trst,

Via Mazzini 36. — Via S. Caterina 7.

Bogata izbira volnine za moške in ženske, svilenine, žametov, bombaževine, platnine na metre in v izdelkih. Prti, brisače, kuhinjske cunje, robci, preproge, pregrinjala, zavese, preproge za hodnike in pri postelji, maje in nogavice za moške, ženske in otroke, rokavice, ovratnice, naramnice, podveze, čipke, trakovi in blago V VELIKI IZBERI. — Vse blago je novo, prvovrstno in se bo dalo ob otvoritvi na prodaj po zelo nizkih cenah, in sicer

PO TOVARNIŠKIH
kot poklon cenj. odjemalcem.

Cene stalne!

Ortoped

N. BECCHI — TURIN,
via Ormea št. 32.

IZVEDENEC ZA ZDRAVLJENJE

KILE BREZ OPERACIJE.

Bolni na kili se lahko z zaupanjem obrnejo na osebno znanega in izkušenega ortopeda ter pri njem naročijo posebno pripravo za zdravljenje.

Vpoštevanja vredno je spričevalo dr. J. Cav. uff. Vincenca Rotondaro, mornariškega polkovnega zdravnika, Fondamenta Misericordia št. 2625, Benetke, ki je pisal pohvalno pismo za aparat BECCHI, katerega je nasvetoval številnim bolnikom in ki ga je lahko pri vsakem slučaju uporabljal.

Opozarjamo, da bo ortoped Becchi prišel v naslednje kraje:

v Gorico: 6. in 7. marca, hotel »Angelo d' Cro«,

v Trst: 8. in 9. marca, hotel »Europa«,

na Reko: 10. in 11. marca, hotel »Rojal«,

v Opatijo: 12. marca, penzija »Mesler« (piazza Mercato),

v Št. Peter na Krasu: 13. marca, hotel »Rebec«,

v Dinjan: 14. marca, hotel »Dante Alighieri«,

v Polo: 15. marca, hotel »Miramare«,

v Zader: 16. marca, hotel »Bristol«,

na Mali Lošinj: 17. in 18. marca, hotel »Italia«,

na Cres: 19. in 20. marca, hotel »Adria«,

v Labinj: 21. marca, hotel »Monte Maggiore«,

v Pazin: 22. marca, hotel »Roma«,

v Buzet: 23. marca, hotel »Alla Fontana«,

v Tržič: 24. marca, hotel »Al Cervco«,

Na zahtevo gre ortoped tudi na dom.

PHENIX

Francoska zavarovalna družba
za življenje in požar.

Italijanska zavarovalna družba

CAVALLI.

Glavno zastopstvo

TRST, Via S. Lazzaro 8. tel. 4-48-50.

Zastopnik za goviško in tržaško pokrajino g.
ANTON POSEGA, RAZDRTO

TOLMIN

Zdravnik - kirurg - zobni zdravnik
dr. P. Ugo Netzbandt,

izvežban na klinikah na Dunaju in v Monakovem
(na Bavarskem)

sprejema

v Tolminu vsako soboto in nedeljo
(pri dr. Bussiju),

v Trstu druge dneve v tednu (via Dante 10).

Vprašanja in odgovori.

Vprašanje št. 134: Kako bi najlažje pomoril krte? — *Odgovor:* Jih morate pustiti na miru, ker je krte loviti prepovedano.

Vprašanje št. 135: Kakšno sredstvo naj uporabim proti uničevalcem koruze? — *Odgovor:* Kakšnim uničevalcem? Miši uničujeta mačka in strup, za sredstvo proti črvom pa se obrnite na Kmetijski urad (Cattedra ambulante d'agricoltura), Vi na urad v Idriji.

Vprašanje št. 136: Kdo mora plačati vojna posojila? — *Odgovor:* Ta so najbrž izgubljeni, če jih pa bodo izplačevali, homo o tem poročali v »Novem listu«.

Vprašanje št. 137: Preoral sem z mahom zaraščen travnik in bom maja vsejal ajdo. S čim naj ji gnojim? — *Odgovor:* Mah na travniku pravi, da primanjkujejo dotični zemlji apno, kalij in fosfor. Ker boste sejali komaj meseca maja, potrosite na vsakih 100 m² njive po 10 kg Thomasove žindre in 2 kg kalijeve soli, to pa takoj!

Vprašanje št. 138: Pravijo, da žive v puščavah ljudje, katerim pravijo trapisti. Kakšni ljudje so to in kako živijo? — *Odgovor:* Trapisti so menihi kot kapucini ali frančiškani. Red je bil ustanovljen leta 1663. v francoskem mestu La Trappe; od tod ime trapist. V celoti je danes na svetu le kakih 60 trapistovskih samostanov; vzrok je velika strogost, ki vlada v redu. Redovniki ne smejo čitati knjig, temveč le trdo obdelovati zemljo. Prepovedana jim je mesna hrana in tudi govorjenje. Vsak redovnik ima v celici svojo rakev. Trapisti so ustvarili v neobljudenih in divjih krajih krasna posestva. Po celem svetu je znan trapistovski sir, ki je posebnost njih samostanov; tega sira še ni bilo mogoče ponarediti. So tudi ženski trapistovski samostani, a na celem svetu jih je komaj 20; pravijo, da jih je tako malo, ker ženske drže težje jezik za zobmi.

Vprašanje št. 139: Na banki sem menjal 200 belgijskih frankov in dobil zanje le 105 lir. Kako je to mogoče? — *Odgovor:* Čitajte pripombo v 40. številki (zadnja lanska) »Nov. lista« na zadnji strani!

Vprašanje št. 140: Meso je bilo premalo okajeno in se bojim, da se mi pokvari. Kaj naj naredim? — *Odgovor:* Če je nevarnost, da se meso pokvari, je pač najbolje, da ga kmalu porabite ali prodate.

Vprašanje št. 141: Molji mi razjedajo volne no obleko in tudi posteljnino. Kako jih uničim? — *Odgovor:* Obleko potrosite z naftalinom (dobite jo v drogeriji); koristi tudi »Flit tox«, samo da je nekoliko drag.

Vprašanje št. 142: Prosim recept za domačo izdelavo piva? — *Odgovor:* Ker vinogradniki (mogoče ste celo Vi med njimi) ne morejo prodati vina, ne bomo dajali navodil za izdelavo piva, ki bi Vas itak stalo več kot vino. Če pa hočete na vsak način imeti navodilo, pošljite za dve liri znamk in navodilo dobite v pismu.

Vprašanje št. 143: Koliko časa ostane med dober in kako se mora hraniti? — *Odgovor:* Med ostane nepokvarjen skozi leta, če ga hraniš na kolikor mogoče hladnem prostoru v hermetično zaprti posodi, to je tako, da ne pride zrak do njega. Pravijo, da so še prav dobrega izkopali v Herkulaneumu, kjer je bil zakopan 1700 let.

Vprašanje št. 144: Nekdo, ki je bil v Avstraliji, trdi, da je v tamošnjih umetnih valilnicah mogoče pišče zvaliti iz jajca v osmih dneh. Ali je to res? — *Odgovor:* Avstralec to

CENIK
za leto
1930.

Izšel je
nov, bogato
ilustrirani
CENIK

JUST UŠAJ,
GORICA,
Piazza della Vittoria 4.

s 300 različnimi vrstami odličnih semen, prvovrstnim kmetijskim orodjem in pripomočki za pokončevanje škodljivcev z navodili, kako se uporabljajo. Razpošiljam ga na zahtevo brezplačno.

Za obuvalo rabite

SAMO

SIDOL COMPANY

TRST — Via S. Zaccaria štev. 4
Telefon N.ro 72-73.

ki
okro-
ni,
omeči
in
osvetli
iz-
delak

LLOYD LATINO

IN
SOC. GEN. DI TRASPORTI
MARITTIMI A VAPORE
Agenzia Gorizia, Corso Vitt. Em. 5.

Hitre vožnje v Južno Ameriko.
Odhodi iz Genove:

9. marca 1930. s parnikom

ALSINA

v Rio Janeiro in Santos L 1800,
v Montevideo in Buenos Aires L 1850;

19. marca 1930. s parnikom

CAMPANA

v Rio Janeiro in Santos L 2100,
v Montevideo in Buenos Aires L 2150.

Vožnja traja v Rio Janeiro 15 dni,
Santos 16 dni, Montevideo 18 in Buenos Aires 19 dni.

Prava domača hrana in postrežba!

VELIKA PRILIKA.

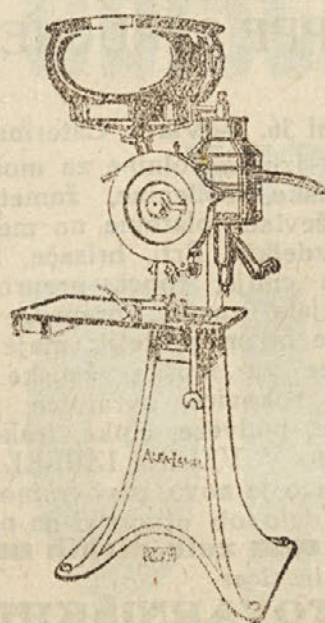
S. LEVI, Trieste, via S. Lazzaro 9.

Velika razprodaja vsega zimskega blaga.

PAR PRIMEROV:

Lantenis po L 1.90, 2.— in 2.40 meter.
Flanela v vseh barvah po L 2.80.
Frštajn močan, za srajce po L 2.70.
Flanela, težka po L 4.—.
Plahete po L 11.50.
Plahete volnene od L 28.— naprej.
Pregrinjala za postelje po L 16.— — Prilika za neveste.
Madapolam »Sole« po L 2.80.
Kotonina, platno, »Madonna« po L 2.40.
Jajčna kožica »Pele uovo« po 2.70.
Platno »Douglas« po L 2.90.
Platno »Madonna«, vis. 150 po L 4.40.
Platno »Famiglia«, vis. 150 po L 4.60.
Platno, laneno, vis. 150 po L 4.80.
Platn. brisače na meter po L 2.70, 3.40 in 3.90.
Prtiči, izgotovljeni po cent. 95.
Prti na meter od L 4.40 naprej.
Poplin za srajce od L 3.60 naprej.
Saten v vseh barvah po L 2.80.
Saten črn po L 2.80, 4.50 in 7.—.
Cajh za hlače od L 5.50 naprej.
Zamet za hlače od L 7.— naprej in vsakovrstni predmeti po konkurenčnih cenah.

PAZITE NA ŠTEVILKO!

Iznajditelj posnemalnika je bil švedski inženir
GUSTAF DE LAVAL!
Tako se imenuje tudi posnemalnik, ki ima
edini pravico nositi to ime, in sicer:

„ALFA LAVAL“
SEPARATOR.

Najhitrejši!

Najboljši!

Società ALFA LAVAL,
5 via Farneti - **MILANO 119** - via Farneti 5

Glavni zastopnik za Julijsko Benečijo —
CORRADO BAN, GORICA,
VIA PONTE ISONZO 35.

lahko trdi, res pa le ni. Mogoče je, da se zvale piščeta na 18., navadno pa šele na 21. dan.

Vprašanje št. 145: Ali je treba plačati carino od gramofonskih plošč, če jih hočem dobiti iz Jugoslavije? — Odgovor: Morate plačati, in sicer 50 zlatih lir od kvintala ali približno dve navadni liri od plošče.

Vprašanje št. 146: Sem letnika 1911. Imam tri brate; eden služi, dva sta odslužila. Sem brez staršev, premoženja nimamo. Ali imam pravico do skrajšane vojaške službe? — Odgovor: Dobite v letošnjem koledarju Goriške Mohorjeve družbe na strani 145. Če ne spadate pod nobeno navedenih točk, nimate pravice. (To velja tudi za vsa ostala vprašanja glede vojaščine.)

Vprašanje št. 147: Imam tobakarno in bi rad dobil še zastopstvo za loterijo. Kam naj se obrnem? — Odgovor: Obrniti se morate na Direzione del Lotto, Venezia (Benetke). Ni verjetno, da dobite dovoljenje. Kajti delali bi konkurenco najbližjemu zastopstvu (v Tolminu) in ker dobi zastopstvo navadno le tak, ki je bil že v podobni službi.

Vprašanje št. 148: Ali smem krmiti živino lepo posušeno krompirjevico? Koliko redilnih snovi vsebuje? — Odgovor: Posušena krompirjevica vsebuje v srednjem 9,8 odstotkov beljakovin, 2,7 odstotkov tolsče, 37,6 odstotkov ogljikovih vodonov (škroba), 26 odstotkov lesenine, 12,2 odstotkov rudninskih snovi (pepela) in 11,7 odstotkov vode. Je torej približno toliko vredna kot slabo seno. Krompirjevo lahko krmite, a treba ji je primešati kako drugo bolj tečno krmo, kakor deteljo ali dobro seno.

Vprašanje št. 149: Imam nekaj kokoši, ki so jim noge otrpnile, tako da težko hodijo ali pa sploh samo čepijo. Kaj naj ukrenem? — Odgovor: Kokoši imajo najbrž revmatizem. Poskrbite, da bodo na suhem prostoru, kjer je mnogo peska in ni prepaha. Pripravite jim tudi kopeli, in sicer iz 1 litra gorke vode, 10 g zelenega mila in 50 g arnikove tinkture. To raztopino lahko rabite skozi nekoliko dni, vendar jo morate vsakokrat segreti. Po kopeli odrgnite noge dobro z volneno cunjjo.

Vprašanje št. 150: Goveja živina se drga in na vratu je zgubila skoraj vso dlako. Kaj naj naredim? — Odgovor: Živina ima najbrž uši. Oprati jo morate z milnico ali s tobakovo kuhovino (voda od kuhanega tobaka). Priporočajo tudi mešanico enega dela bencina, 6 delov zelenega mila in 15 delov vode. Snaga je pri živali neobhodno potrebna.

Vprašanje št. 151: V jeseni sem kupil dva mlada prašiča. Na pogled sta bila zdrava, a čez nekaj dni se je pokazala zadaj majhna oteklina, ki se je začela širiti in je sedaj velika. V oteklini se zbira voda. Ali smem prerezati? Ali so taki prašiči sploh za rejo? Rezdijo se dosedaj kljub temu dobro. Prepričan sem, da je voda in ne bruh. — Odgovor: Oteklina ne more biti drugo kot kila (bruh). Prašiča se lahko kljub temu razvijata, vendar pa se bo kila še večala. Najbolje je, da pokličete žvinozdravnika, ki naj prašiča operira.

Vprašanje št. 152: Zajec ima grinte na gobčku in na zadnici. Ali je to nevarno? Kaj naj napravim? — Odgovor: Grinte omehčajte z oljem ali z zelenim milom. Naslednji dan jih perite z gorke vode. Drgajte zajca dnevno s petodstotno lizolovo raztopino, vsaki tretji dan ga operite z gorke vode.

Ortopedični zavod A. ZECCHI

Turin - via Roma 31, I. nadstr.

Aparat Zecchi
zabranjuje napredovanje

KILE

Uspeh aparata ZECCHI v videmski pokrajini:
NOV OZDRAVLJENEC IZ VALVASONE,

Dolžnost me veže vzreči svoje priznanje in hvaležnost g. ortopedu ZECCHI, ki mi je s svojo posebno iznajdbo ustvil KILO, ki mi je delala zelo grenko življenje in me ovirala v mojem poklicu.

Pippo Jožef pok. Luke
Via del Fornasini, Valvasone (pokr. Videm)

Važna objava! Radi številnih pisem, v katerih nas stranke prosijo za informacije, javljamo, da bo ortoped ZECCHI dajal pojasnila in nasvete v sledečih krajih:

- v Vidmu: v sredo 12. marca, hotel „Italia“.
- v GORICI: v četrtek 13. marca, hotel „Angelo d'oro“.
- na Reki: v petek 14. in v soboto 15. marca, hotel „Italia“.
- v Trstu: v nedeljo 16. marca, hotel „Centrale“ via Roma 18,
- v Palmanovi: v ponedeljek 17. marca, hotel „Rosa d'oro“,
- v Kodroju: v torek 18. marca, hotel „Stazione“,
- v Trzinu: v sredo 19. marca, hotel „Al Cervo“.

ZDRAVNIK

dr. Gresic Adalberto,
starejši sin,

sprejema vedno v svojem
ambulatoriju
v GORICI,
na Travniku (Piazza Vittoria) št. 14/1.
nad lekarno Cristofoleiti.

Avtorizirana civilna inženirska pisarna

dr. ing. Gaberščik Oskar,
TOLMIN,

izvršuje vsa civilno inženirska dela in vsakovrstne projekte; napravi načrte in vse potrebno za priznanje vodnih pravic; izmeri in parcelira zemljišča; izdelava zemljiške skice za kupno-prodajne pogodbe; razne cenitve za privilegirana posojila itd.

Darila

za poroke in krste

dobite v zlatarni

F. BUDA,

Trst, Corso Garibaldi 35,
via Roma 16.

Zobni zdravnik

dr. Robert Hlavaty

sprejema

od 9. do 13. in od 16. do 19. ure

v TRSTU

via S. Lazzaro št. 23 - II.

Ob sredah in sobotah ordinira

v POSTOJNI

Josip Kerševani, Gorica,

Piazza Cavour št. 9.

Zaloga šivalnih strojev svetovnoznanih tovarov „MUNDLOS“ in „PFAFF“, dvokoles originalnih BIANCHI, gramofonov, samokresov, pušk in vseh nadomestljivih delov imenovanih predmetov.

Mehanična delavnica:

GORICA — Piazza Cavour št. 5

Bencin „LAMPO“

Bencin „LAMPO“

Najboljši pletilni stroji nemške tovarne „Sandler & Graff“. Brezplačen pouk v umetnem vezenju in pletenju.

Telefon št. 415, Brzojavke: KERSEVANI, GORIZIA, CICLI

Tvrđka Teod. Hribar - Gorica

CORSO G. VERDI št. 32

prilagođa svojim starim odjemalcem domače in inozemsko blago vseh vrst, posebno veliko izbero črnega sukna za čast. duhovščino in platno znanih tovarov Regenhart & Raymann za cerkvene prte.

Perilo za nevezate od najnavadnejših do najfinejših vrst in vse potrebno za njihovo popolno opravo.

BLAGO SOLIDNO.

CENE ZMERNE

Širite „NOVI LIST“!

Valuta — tuji denar.

Dne 26. februarja si dal ali dobil za	
1 dolar	19.07 lir
1 angl. funt	92.84 lir
100 dinarjev	33.64 lir
100 šilingov (avstr.)	269.05 lir
100 čeških kron	56.57 lir
100 nemških mark	455.70 lir
100 švic. frankov	368.60 lir
100 franc. frankov	74.72 lir
100 belga	266.25 lir
Beneške obveznice 74; obveznice	
»Consolidato« 80.	

Loterijske številke

v soboto 22. februarja.

Bari	46	82	76	59	53
Florenca	18	77	13	44	64
Milan	48	80	84	71	79
Neapelj	10	68	33	45	80
Palermo	56	65	51	22	81
Rim	77	14	73	82	37
Turin	6	8	57	19	29
Benetke	80	68	37	14	46

Semnji v prihodnjem tednu.

Ponedeljek, 3. febr.: Krmin, Kanfanar, Herpelje.
Torek, 4. febr.: Pazin.
Sobota, 8. febr.: Podgrad.

Izvežban čevljarji vajenec išče dela. — Dane pri Sežani štev. 26.

Prodaj 150 cepljenih murv za pitanje sviloprejk. — Ivan Kraljič — Boljunec.

Vajenca za trgovino iščem; nastop takoj. — Naslov pri upravi.

ZDRAVNIK

dr. L. SIMONITI,
bivši asistent za notranje bolezni,
sprejema vsak dan v **Gorici,**

PIAZZA VITTORIA (na Travniku)

(nasproti gostilni »Fiegl«.)

od 9. - 12. in 3. - 4.

Ob sredah po četrti uri na lastnem domu v
Biljani v Brdih

TOLMIN.

Preizkušeni
ZOBNI ZDRAVNIK

ROBERT BERKA

SPREJEMA
kot doslej

vsako nedeljo pri

drju Serjunu v Tolminu,

ostale dni pa

v **GORICI, Corso Verdi 36.**

Odgovorni urednik dr. Engelbert Besednjak.
Tiskala Katoliška tiskarna v Gorici,
Riva Piazzutta štev. 18.

Mali oglasi.

Vsaka beseda stane 50 stot., debelo tiskana 1 lro, najmanj 5 lir. — Na vprašanja brez znamke ne odgovarjamo. Če je navedeno posebno geslo, pošijite ponudbe ali odgovore v zaprtem ovitku, na katerem je navedeno geslo

Edini pooblaščenec za nabiranje oglasov za naš list v tržaški občini, starih pokrajinah Italije in v Jugoslaviji je: Pubblicità G. Cehovin, Trst, viale XX Settembre 65, tel. 83—34.

400 orehovich sadik od 1 do 3 m visokih prodam. — Sorta, Branica, p. Štanjel.

Pohištvo nudi širom naše dežele znana industrija pohištva Stefan Gomišček, Solkan zbr. Tu je velika izbira oprave iz trdega lesa po najnižjih cenah. Ne zamudite prilike!

Vse pogrebne predmete: vsakovrstne rakve, vence, sveče itd. dobite vedno 20 odstotkov ceneje kot drugod pri Josipu Saksidi, Dornberg štev. 3, skladišče štev. 4.

Gramofone, gramofonske plošče (tudi slovenske), fotografske potrebščine na drobno in debelo dobite v knjigarni Wokulat, Gorica, Corso Vitt. Eman. III. štev. 7.

Služkinjo, zmožno kuhanja in italijanščine, sprejmeta takoj 2 osebi. — Traubner, Casale 37, Gorica.

Posnemalnik »Melotte«, dobro ohranjen, posnemlje 325 litrov na uro, se vsled večjega obrata poceni prodaj. Kupci naj se obrnejo na: »Živinorejsko zadrugo«, Pečine, p. Slappe d' Idria.

Sprejme se takoj priden in pošten hlapec za kmečka dela. Plača po dogovoru. — Josip Zenko, Auremo di sopra 37., p. Cave Auremiane (Divaccia).

Dimnikarski vajenec se sprejme takoj v učenje. — Ivan Kolar — Postojna.

Čebelarstva zadruga v Gorici, via S. Giovanni 6, naznanja, da prične tudi letos s predelavo voska. Vsi, ki bi radi predelali vosek v satnice, naj pošljejo zadrugi vosek najkasneje tekom 1. aprila 1930. Opozorjamo tudi, da kupuje naša zadruga čist vosek po najvišjih dnevnih cenah.

Na prodaj je takoj radi selitve po ugodni ceni posestvo, obstoječe iz stanovanjske enonadstropne hiše, dveh gospodarskih poslopij, dvorišča z lastnim vodnjakom, vrta in več parcel polja v Zalogu pri Postojni štev. 5. — Pojasnila daje A. Kiauta — Postojna.

Harej Rafael — Dornberg, manufakturna trgovina in krojačnica, naznanja, da ima dobro založeno trgovino z vsakovrstnim blagom: blago za moške in ženske, klobuki, čepice, vsakovrstne drobnarije, posebno za krojače in šivilje, katerim dajem pri nakupu popust.

Radioaparati popolnoma električni z vso baterijo od Lit. 560.— naprej. Plačilne ugodnosti, poizkušnje tudi na dom. Vsa pojasnila, brez vsake obveznosti, tudi pismeno, in vse električne potrebščine dobite po najbolj ugodnih cenah edinole pri pooblaščenem podjetju v Sežani 30 (Sesana).

Prodaj 50 sadik divjega kostanja od dva in pol do tri metre visokih. — Ivan Celin, Jablanica, p. Bistrica.

Najboljše belo in črno vino, žganje, izborne likerje, marsalo in vermut dobite po ugodnih cenah in tudi v manjših količinah v Gorici, via Ascoli 31, blizu Piazza de Amicis (na Kornu), Nasl. Dav. Bolaffio.

Prižnico, leseno, dobro ohranjeno, prodaj oskrbnistvo župne cerkve na Katinari pri Trstu.

Služkinja, sposobna kuhanja, dobi službo pri majhni in dobri družini v Trstu. — Ponudbe na tržaško podupravo »Novoga lista«, Valdirivo 19.

Škropilnice najnovejšega sistema izdelujem ali predelujem, Kupujem tudi vsakovrstno staro kotlovinu. Alojzij Leban, Gorica, via Morelli 15.

Zlatnino in srebrnino, staro, kupujem vedno po najvišjih cenah. Vsa popravila kar najhitreje. — Birmska, poročna in krstna darila. — Moderna zlatarna, Corso Verdi št. 13 (Gorica, nasproti novemu Zelenjadnemu trgu).

Zadruga v Selu, pošta Cernizza Goriziána, prodaja prvovrstno vino, last članov, po najugodnejših cenah.

Več tisoč enoletnih divjakov hruškinih in jablanovih ima na prodaj Josip Benigar — Trstovo pri Bistrici 29. (Carnaro.)

Imam na prodaj par tisoč bilf-korenjakov Rupestris-Monticola po zelo nizki ceni. — Franc Stepančič, Zagraje 31, p. Comeno.

Trgovski pomočnik, 23-leten, več slovensčine in italijanščine, išče službe. Ponudbe na tržaško podupravo pod »Pošten — zanesljiv«.

Trte, cepljene in bilfe po nizkih cenah dobite pri Ivanu Forčiču, Presserie, p. Comeno.

Kreozotov sirup, najboljšo sredstvo proti kašlju in influenci. — Lek. Cibe v Trstu.

Kupim borov in hrastov gozd za sekanje ter oddam trgovino jestvin s koncesijo v Gorici. — Naslov pri upravi.

Prodaj posestvo s 50 njivami v bližini Gorice. — Cena nizka. — Oton Gravnar, Podšabotin, p. Piuma (Gorica).

Trgovski pomočnik išče službe. Obvlada tri jezike. — Ponudbe na tržaško podupravo.

Po ugodnih pogojih se odda v najem (event. prodaj) posestvo, obstoječe iz hiše, hleva, kleti (vodovod v hiši), 4.000 m² njiv (polovica posejana z žitom), preko 4.000 trt, mnogo sadnega drevja, 16.000 m² travnika, 1 ha gozda. Obrnite se na Leopolda Jerkiča, Dobravlje 76. (Vipavsko).

Več sto breskev, najboljših vrst, ima na prodaj Josip Cotič, Plače 136., p. Sv. Križ pri Ajdovščini.

Revmatizem, bolečine v križu in plečih se lečijo najbolje z mazilom »Menthosalyk«. — Lekarna Cibe v Trstu.

Zlatarna - urarna.

G. STEINDLER - TRST
via G. Gallina 2. — — — — — Telef. št. 74-11
Izbera darov za

poroke, krste in godove.

Popravlja ter izboljšuje zlatnino in srebrnino.